

Michael Sevenhuijsen
24 juni IJweg 1273 – Bennebroekerweg, Nieuw-Vennep

Wat maakt werken op deze plek aan het polderlint bijzonder?
Het Klimpark21 in PARK21 is aangelegd zoals de bodem naar boven kwam na de inpoldering. De bodem van het meer. In overleg met de landschapsarchitect van gemeente is er een golvend landschap ontstaan. Klimpark 21 functioneert off grid en heeft geen enkele nutsaansluiting.

Vanaf de locatie zijn de kavels te zien, de oude maatvoering. Het zicht op de IJweg, de Bennebroekerweg en de busbaan van de Zuidtangent. Tussen het Klimpark en het omringende land is geen erfafscheiding zoals bij de boeren.

Een begrenzing van het Klimpark zou een functie hebben omdat er veel wind is. Er is een aanknopingspunt in de zichtlijn naar de boombeplanting van het perceel van het perceel van Nieuwenhuis. Het zou een verbinding opleveren met de IJweg en Bennebroekerweg, allebei een belangrijk lint, omzoomd door bomen. Ik wil heel graag bomen vanwege de wind. Vooral zijwaartse wind, die waait het meest. Dan heb ik last met de tokkellijn omdat ze zo lang zijn. Het park is seizoensgebonden, een strandtent seizoen. Bij wind, meer dan 25 km per uur wind, moet ik het park sluiten. Dat scheelt heel veel inkomsten.

Ik ben een startende ondernemer met dit klimpark. Bij de plannen en aanleg van het park en in het vooroverleg met gemeente heb ik er nooit over nagedacht. Het is een ervaring die zich openbaart bij gebruik. Ik wilde dit heel graag, op deze locatie en het binnen drie jaar bouwen. Als Brabander heb ik niet veel ervaring met de wind. Hier in de polder, is het de wind, als factor die me opbreekt.

Parallelle polderlinten
In de verte is Landgoed Kleine Vennep zichtbaar waar afgelopen weken een windhaag is geplant, met subsidie want als boer is dat mogelijk. Ik heb een andere functie en dan is het niet mogelijk om subsidie te verkrijgen terwijl we allebei in PARK21 onze onderneming hebben. Een rij bomen en ik ben geholpen. Het is in feite een parallel van de Benneboekerweg, het past in het beeld. Het is een mooie aanleiding, ik zit hier op de hoek van 2 polderlinten. Laat het landschap niet afhangen van het type ondernemerschap maar van het landschap en de doorgetrokken lijnen.

De bereikbaarheid van Klimpark21 via de linten is beperkt, via een afslag, met de auto en een heel eind lopen. Ik hoop op een halte bij de busbaan zodat ook publiek uit Amsterdam naar Park21 kan komen. De scholen weten Klimpark nu redelijk (goed) te vinden.

De zuidwesten wind, op het strand, alle ribbeltjes, dit is hoe de bodem van het meer eruit zag. Tussen de golven van het oude meer loopt het traject van de skatebordbaan.

De polderlinten die me ontsluiten en omsluiten; wat we moeten versterken, dat is meer natuur en bomen. Dat zou een hele goede aanvulling zijn. Mensen gaan voor de bossen en de ruimte en de rust naar de Achterhoek, Twente en Brabant. Maar Haarlemmermeer heeft dat type landschap niet. Maak het dan. Compenseer Schiphol, plant die bomen! Investeer in bomen, in het landschap.

Water, dieren en geluid
Het plan voor het PARK21 bestaat uit die lagen van polderbodem, recreatie en park. Water is van belang. Om de sloot heen ligt het nieuwe peil. De sloot is het oude peil. In de toekomstmoet je ook het nieuwe peil gaan aanleggen, waterberging om droogte en regenval op te kunnen lossen. Zo’n park op dit landschap als soort waterbuffering, leg maar aan. Daarom ben ik hier ook begonnen, om hier verder te kunnen ontwikkelen.

Een klimpark als aanjager van diversiteit in dieren; het barst hier van de valken en de muizen. De valken zitten op de lijnen.

Waar de heuvels bij elkaar komen, werk ik aan hindernissen. Door deze periode met corona is buitensport ideaal. Daarom zet het klimpark in op sporten gedurende alle seizoenen.

Er is hier best veel geluid. Het verkeerslawaai is een constante. Ook om die reden zijn parallelle polderlinten gewenst. De nieuwe Bennebroekerweg gaat vierbaans worden, de aansluiting op de Drie Merenweg, wordt verbreed. Voor mij kunnen de bomen niet groot en robuust genoeg zijn.

Beleving & persoonlijke wens
Het onderhoud is intensief. Eenmaal per week rijdt er een maaimachine over het land. Als ondernemer moet ik alles zelf maaien. Een connectie tussen groot onderhoud en dat van de ondernemers zou zo functioneel zijn. Wat ik nodig heb aan landschap en als windvanger is in feite een parallel polderlint. Maar het mag niet. Ik heb vertrouwen nodig en gecreëerd met mijn startende onderneming. Wat ik nodig heb: ga met me verder, denk met me mee.

Michael Sevenhuijsen is eigenaar en initiatiefnemer van Klimpark21

Hoofdweg

Reinier Bronkhorst
24 juni, Hoofdweg
Nieuw-Vennep

Wat maakt wonen op deze plek aan het polderlint bijzonder?
We hebben lering te trekken uit de dingen die ‘fout’ zijn gegaan. Benoemen wat we nu zien en waarvan we weten dat het beter was geweest als we het anders hadden gedaan. Bijvoorbeeld waar we hier op uitkijken, het industrieterreintje aan het lint. Het staat te kort op het lint, die dozen, dat gebeurt gewoon.

Wat nu langs de Rijnlanderweg gebeurt, die verdozing. De grond is voor milenniumwisseling allemaal al gekocht. Als ouwe boer weet ik dat het daar gaat gebeuren en het gebeurt nu, de verdozing. Nu begint men er opeens over. Wat willen we dan? Wie zorgt er dan voor dat dat niet gebeurt, het is toch de macht van het geld.

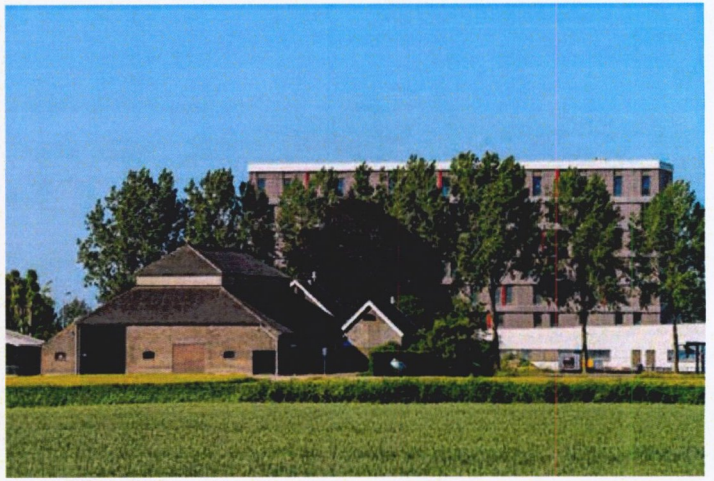
Als je naar de toekomst kijkt en enige invloed wilt uitoefenen, moet je sowieso zorgen dat wat er nu open is, open blijft. Er zijn nog open stukken, dat komt door Schiphol, de aanvliegroute. Zorg dan in ieder geval dat als er geen huizen komen onder de aanvliegroutes dat er ook geen bergen dozen komen. We storen ons er al jaren aan, en we doen er ook niets tegen. Er wordt wel gezegd, het is economie en werkgelegenheid maar het zijn allemaal robots en er werken 20 man...in een doos van 6 hectare.

Ik fiets veel. De fietspaden zijn best langs de linten. Ik kom de laatste tijd niet meer in Berkel en Rodenrijs, helemaal verhapstukt, oude industrie, nieuwe industrie, nieuwbouw, oudbouw, nieuwe kassen ouwe kassen, dat is wel zo verrommeld. Wij hebben geluk door Schiphol, het is hier nog niet zo verrommeld. Op m’n racefiets langs de oude genie, langs het oude zwembad, de IJweg in, Polderbaan op, heb ik het zelfs in Haarlemmermeer naar mijn zin, ik kan nog ver kijken, ik zie Amsterdam liggen, Halfweg, de Suikerfabriek met de silo’s. Vergezichten zijn belangrijk, het vlakke open landschap. Schiphol hoeft niet te groeien, het mag wel iets minder, of er nou 100 of 2000 over die baan gaan, maar door het vliegen blijft het landschap wel open.

Er is al wel verrommeling maar nog niet in een vergelijkbare staat als in het Westland, ook een drama. Dat gebeurt hier gelukkig niet en dat is belangrijk.

Deze plek langs de Hoofdweg, je loopt van de kruising langs de huizen uit de jaren ’80 in een groene tunnel. Dat heeft grote waarde en het is niet zo’n grote moeite om aan te leggen, bomen planten is niet zo moeilijk. Eenmaal per 25 jaar gaan de bomen plat. Ook al staan er groene dozen, dan kun je toch nog een groene tunnel maken. Aan beide kanten van de weg planten. Polderlinten van bomen maken.

Aantasting kwaliteit
Een van de mooiste boerderijen, naast de Meerkerk, wat wordt daar tegenover gezet, een doos van een Chinees hotel. Het liefst ging ik er vandaag met een sloophamer naartoe. Hoe moet dat in de toekomst, dit mag nooit meer. Het is niet erg dàt ze hem neerzetten, maar precies RECHT ERVOOR...als het nou net 100 meter verder was geweest, dan was het al minder erg. Een ander voorbeeld is de boerderij van Bulk, waar nu zorg is. Ik had er bedenkingen over omdat ze er huizen omheen gingen bouwen. Geen stolp, het land was van een stichting waar onze boerderij ook **van was. Als je daar voorbij fietst,** kijk je altijd, omdat je er als kind altijd al langs kwam, de Margaretha Hoeve. Toen dat bord kwam, zag ik meteen allemaal rommel komen. Er kwamen 30 huizen omheen en dat valt nou weer bar mee, dat is best mooi geworden. Het past bij de boerderij. Het is er misschien nog wel beter door geworden. Kleinschalige toevoegingen geconcentreerd om een oude boerderij zou best wel kunnen. Goed gedaan.

Denk gewoon goed na over wat waar komt. Voorkom die incidenten.

'Er wordt wel gezegd, het is economie en werkgelegenheid maar het zijn allemaal robots en er werken 20 man...in een doos van 6 hectare.'

Wat moet je over de Hoofdvaart zeggen. Het is gewoon een mooi ding. De Calatravabrug daar hebben ook veel mensen hun bedenkingen over. Wij zijn er altijd heel positief over gebleven. Haskoning en Oranjewoud, als boer ben ik technisch, dus bij de aanleg heb ik me er ook mee bemoeid, ik lul graag, kraan opbouwen, alles wat je kapot maakt moet je herstellen, maar alles bleef heel.

Een week of zes voor de opening door de koningin, werd ik gebeld, door de gemeente of ' u dan namens de gemeente de koningin wil ontvangen'. **Ik ging fietsen en voor ik in Abbenes** was, had ik een plan. Ik zat op de **fiets en dacht, wat moet ik met** dat mens aan, je moet een ingang hebben: 'Van ruisend graan, naar ruisende tuien'. Mijn vader heeft 40 jaar in Oranjevereniging gezeten. Toen Haarlemmermeer 100 jaar oud was, werkten alle Oranjeverenigingen samen. Ouwe Juul kwam toen praten. Ze was er, bij de opening. Ze had zich goed voorbereid ze wist dat haar moeder hier was geweest. Het ging overigens fout. Het geluid deed het niet. Paniek. Dat beginnetje. Ik begon een beetje in de oudheid. Maar Beatrix vond, 'ze kwam nu ook met de bus van Beuk, en niet met de postkoets'. Waar gaat het om? Niet teveel in de oudheid lullen.

Bestemmingsverkeer, dat is al een zegen. Vanuit verkeersafhandeling; de Hoofdvaart is steeds beter ingericht, met de rotondes en deze kant verkeersluw.

'Vergezichten zijn belangrijk, het vlakke open landschap.'

Niet ingrijpen. Niet te veel rarigheid erbij. Niet alle veranderingen zijn altijd verbeteringen. De kant boven Hoofddorp is echt wel fraai. Richting Abbenes ook. Het enige waar de Hoofdweg niet zo fraai is, is door de dozen die er te kort op staan. In Hoofdorp is het nog steen met kantoren. Maar die stalen dozen....

En het industrieterrein Hoofddorp, nu komt er woningbouw op een stukje waar industrie gepland was. Wijzigen van industrieterrein naar woningbouw. Dat hofje dat vormt in de toekomst meteen een compleet eigen getto. Geen voorzieningen, een afgezonderd stukje wonen midden op een bedrijventerrein. Denk gewoon goed na over wat waar komt. Voorkom die incidenten.

Nu zit je weer met grondlawaai van de Polderbaan. Industrie die toch al bejaard is, weg ermee. Een buffer van industrie. Niet perse slim bedacht. Bedrijvigheid, en dan minder, daar zou ik wel voor kiezen. Concentreren zou wel interessant zijn. Hoogbouw.

Beleving & persoonlijke noot

Ook al weet ik het, het winstbejag in de hele ontwikkeling van de maatschappij, dat zou wel eens een beetje minder mogen. Het algemeen belang zou voorop moeten staan.

Reinier is voormalig agrariër, verleent hand - en spandiensten op Landgoed Kleine Vennep

'De keuze van de bomen is een lastige, hoe ga je om met de beplanting? Het heeft er vroeger dus niet allemaal gestaan.'

Dirk Molenaar, Landgoed Kleine Vennep
Hoofdweg 1041, Nieuw Vennep

Dirk Molenaar
25 juni, Landgoed Kleine Vennep, Hoofdweg 1041 Nieuw-Vennep

Wat maakt wonen en werken op deze plek aan het polderlint bijzonder?

We staan hier bij een groot historisch gebouw, het wordt bewoond van generatie op generatie. De boerderij is samengevoegd door mijn grootvader en -moeder. De hoeve heeft de naam gekregen van burgemeester van Amersfoordt. De droogmakerij Haarlemmermeer trok mensen uit alle windstreken die allemaal hun eigen bouwtype meebrachten. Dit is de kop romp boerderij, afgeleid van de Friese kop hals romp. Helaas zijn er veel van de oorspronkelijk boerderijen gesneuveld. Dit is een Rijksmonument. We proberen het te herstellen en de oude allure terug te brengen. Het landbouwbedrijf gaat langzaam maar zeker stoppen. We zitten in een transformatieproces. Daar nemen wij 10 tot 15 jaar voor. We bewegen van landbouw in afbouw naar landgoed en evenementenlocatie in opbouw.

Beplanting

De beplanting vormt een belangrijk onderdeel van de plannen. Vorig jaar hebben we een heel grote slag geslagen door het organiseren van de nationale boomfeestdag op initiatief van de Gemeente Haarlemmermeer. Daar is onvoorstelbaar veel aandacht aan besteed. Het is groot en zwaar uitgepakt, ver boven verwachting. We hebben veel bomen geplant en ze doen het allemaal.

Vorig jaar stond er alleen een klein berkenbos en een bomenlaan. Vanuit het idee polderlinten hebben we er allemaal lanen en linten omheen gerealiseerd, zowel aan deze kant van het landgoed als aan de dorpszijde van het landgoed. Alles is rechtlijnig. Dat komt voort uit het plan van Leeghwater getekend in de 18e eeuw. Naar zijn oorspronkelijke plan van verkaveling, wat revolutionair was in de wereld, is de Haarlemmermeer ingedeeld. In samenwerking met de landschapsarchitect van de gemeente die ook aan PARK21 heeft meegewerkt wil ik dit behouden met het accent op de zichtlijnen. Alles staat haaks op de Hoofdvaart. Die is pal gegraven zuid west - noord oost. Alles is daar haaks op gesitueerd. We hebben kavels die zijn 1 kilometer lang en 200 meter breed. Vroeger bestonden we uit 4 kavels, dus 80 hectare. In de belijning en zichtlijnen is de sterke wens dat de beplantingsplannen daarmee in stand worden gehouden en worden aangevuld. Er zit in ons gedeelte van PARK21 slechts één bocht, op de hoek van de dijk die het dorp met ons landgoed verbindt. Bewust een bocht om te kunnen zeggen, we zijn wel erg rechtlijnig maar een speelse gedachtegang nemen we mee als meandering.

Een landgoed moet ten minste voor 30 procent bebost zijn; dat vinden we zelf het minimale, het wordt iets meer. De keuze van de bomen is een lastige, hoe ga je om met de beplanting? Het heeft er vroeger dus niet allemaal gestaan.

Het meest aansprekende voorbeeld zijn de iepenbomen. Langs de windsingels stonden iepen omdat van de stammen gereedschap gemaakt kan worden. Elke boom had een bepaalde functie, geschikt om te gebruiken voor gereedschap, de bouw of als vruchtdrager: elzenhout, eikenhout, appels en perenhout.

Op basis op een verordening uit 1972, zijn alle iepen rond onze boerderij gekapt, dit vanwege de iepkever die een ziekte overbracht. In het kader van de boomfeestdag 2019 hebben we iepensoorten die resistent zijn terug geplant.

De iep moet iets symboliseren, die elementen hebben we in het park ingetekend, een cirkel gemaakt van iepen. Een rond lint, de bomen symboliseren de provincies. Het past goed bij elkaar, het doet het goed zo. Iepen hoorden bij boerderijen. Tijdens tweede wereldoorlog zijn alle andere bomen de kachel in gegaan. Alle bomen in de polder zijn in de laatste twee winters van de oorlog gekapt. Ook voor de boerderij stonden bomen. In de jaren 50 zijn ze vervangen door Canadese populieren. Ze groeien lekker snel maar zijn na 40 jaar kapot. Alle bomen langs de Hoofdweg zijn gekapt, daarom hebben wij als familie besloten dat het leeuwendeel van de bomen die we thans planten op en rond de boerderij binnen PARK21 makkelijk 100 jaar oud moeten kunnen worden. Grote eikenbomen, lindebomen, 33 Lindeboom soorten hebben we op het landgoed neergezet. Grote oude perenbomen en de zomereik hebben we teruggehaald.

Het is zoeken naar het evenwicht. Platanen horen van origine niet bij boerderijen. We hebben er een mix van gemaakt. Ik hou me wel aan de lanenstructuur in het plan. Maar niet specifiek aan de polderlinten. Ik neem het wel mee in de ontwikkeling van het landgoed en passend bij PARK21. Daardoor krijg je een prettige woonomgeving.

De berkenlaan vormt een lint maar berken zijn wel een vreemde eend in de bijt. Een pioniersboom, ze worden ook niet ouder dan 40 jaar.

We kiezen met het landgoed voor de openbaarheid. Tachtig procent van de landgoederen is gesloten en privédomein maar dat vinden we lariekoek. Als je een samenwerkingsverband aangaat, dan faciliteer je elkaar en dan moet je wel de moed hebben dat het leeuwendeel openbaar is.

We gaan wandelpaden aanleggen en grote grasstroken, zodat mensen rond kunnen lopen. Mensen kunnen komen meegenieten van de schoonheid van het landschap, van de boerderijen en de traditionele gewassen. Iedereen ziet dat het netjes is, voor een boerenerf. Iedereen mag komen, je mag evenementen doen, voor kinderen, voor mindervaliden enz. Er is een voorwaarde: iedereen moet z'n eigen rotzooi meenemen. En plastic proberen we helemaal uit te bannen. Plastic in gras, dat kun je niet aan de dieren voeren.

Hoofdweg

Als we dan naar de Hoofdweg kijken: de bomen van het lint gewoon weer neerzetten is het advies. Die lanen herstellen. Populieren horen bij de polder. Als ze hun levenseinde naderen, gewoon weer vervangen. Er kan bij ons veel. Kampvuurtje stoken, foodtruck festivalletje houden, kinderen laten spelen, buiten spelen, weg van de computer, bewegen, hollen, rennen. Maar de moeilijkheid met de gemeente is de samenwerking met vergunning en handhaving. Het gaat waanzinnig goed hier maar dat blijft een struikelblok.

Een vergunning is nodig voor ieder evenement van klein (meer dan 100 personen) tot groot. Dat varieert van een viering Pink Ribbon met de personeelsvereniging voor vijf euro per persoon, tot de jongens van het Oorlog- en Transportmuseum, die D-Day naspelen. De hele schuur staat ter beschikking, alle gronden, alles. We leven inmiddels in een samenleving waarbij het gaat om afschuiven van verantwoording, niemand wil ergens verantwoording meer voor nemen. Protocollen en voorwaarden zijn eindeloos en vaak onzinnig. Ik ben er van overtuigd dat binnen het bestuurlijk apparaat iedereen zijn best doet en het goede wil binnen zijn of haar verantwoording, niets is echter meer eenvoudig. Het gevolg is dat we compleet vast zitten en er niets meer georganiseerd kan worden, omdat het een ondoenlijke zaak is geworden om door de regelgeving heen te komen.

Beleving en persoonlijke noot

Wij zetten in op het groen en de festiviteiten die daaraan zijn gerelateerd. Het beplantingsplan vinden we prima; het gaat erom dat we wel iets maken waar andere **mensen iets fijns mee beleven, en** waar wij dan ook nog een snee brood uit kunnen halen. Ik heb tractoren en brandstof etc. De familie is niet uit op een waanzinnig verdienmodel, maar voor de bestendigheid. Houden wat je hebt en doorzetten naar een volgende generatie en anderen meenemen in het proces.

Dat doet Rob aan de overkant ook, met zijn paarden en Pieter Bijlsma, zij brouwen jenever van graan etc. Onderling hebben we het heel goed met elkaar. Iedereen heeft z'n eigen ding. We willen alles aan elkaar knopen, ons doel verbinden. Hier worden geen huizen gebouwd, dus we houden de boerderijen in combinatie met nieuwe initiatieven

'Houden wat je hebt en doorzetten naar een volgende generatie en anderen meenemen in het proces.'

zoals het nieuwe klimpark. We koppelen alles zoveel mogelijk aan elkaar maar we moeten er wel geld aan verdienen.

Economisch belang

We zien dat het economisch belang van de agrarische gemeenschap binnen de Gemeente Haarlemmermeer en zeker binnen PARK21 verschuift. In mijn optiek zal het accent moeten komen te liggen op de combinatie van gezond lokaal voedsel verbouwen en gebruik van het landschap. De grond is van de boeren en de burgers mogen hier te gast zijn, maar dan wel met het besef dat het voedselpakket nergens in de wereld zo goedkoop is ten opzichte van het besteedbaar inkomen, nergens zo veilig en nog bijzonderder; altijd aanwezig. Het is echt een wonder. Je kan op zaterdagavond om 20.00 uur de supermarkt in hollen en alles is er nog. Wachten hoef je alleen voor de kassa en nooit voor het schap. Dit is het resultaat van een hoog ontwikkelde agrarische sector met boeren en kwekers die vaak als familiebedrijf met lef en inzet telkenmale weer dat voedsel verbouwen. Het doet mij als voedselproducent verdriet te zien en te horen dat er vaak geen enkel besef en begrip is voor de basisbehoefte van onze samenleving: voedsel. Hierbij wordt de agrarische sector vaak weggezet als veroorzakers van diverse problemen in de samenleving. Dit laatste geheel ten onrechte. Maar zoals mijn grootmoeder al zei, 'en wat ga jij daar dan aan doen?'. Welnu ik ga die verbinding maken tussen de burger, het landschap, de boer, voedsel en recreatie in de ruimste zin van het woord.

De familie zet het landgoed en de boerderij binnen PARK21 voort en staan open voor samenwerking met iedereen die positief is ingesteld. Iedereen is welkom, we gaan de verbinding aan sociaal, cultureel, lokaal voor de komende 100 jaar.

Ik zie u allen graag komen.

Dirk Molenaar is ondernemer, initiatiefnemer en landgoedeigenaar van Landgoed Kleine Vennep

Zes jongeren van het Kaj Munk College 24 juni, Het Oude Raadhuis, Hoofdweg 675 Westzijde Hoofddorp

Wat maakt wonen / werken op deze plek bijzonder? Zes observaties en belevingen.

Hosam: Ik woon sinds vier jaar in Nederland, ik kom uit Syrië. Op deze plek is aan alles aandacht besteed, het groen, de mooie gebouwen en ook het verkeer is goed geregeld.

Nyle: Wat bijzonder is, is dat de Hoofdweg aan weerszijden van het water loopt. Het is mooi met voldoende bomen, voldoende groen. Water is wel belangrijk, water is wel heel mooi, dat opsplitst in twee wegen.

Sil: Ik woon zelf in Nieuw Vennep aan de Hoofdweg. Naar school fiets ik langs weilanden, veel frisse lucht en uitzicht. Eenmaal in Hoofddorp is het iets heel anders met alle bebouwing. Nieuw Vennep is gewoon een klein dorpje, het is niet heel veel meer. Als je dan Hoofddorp binnen komt, dan vraag je je af is dit wel een dorp, zit ik wel tussen de weilanden? Er zijn gebouwen, een winkelcentrum, openbaar vervoer, veel verkeer, het is stedelijk.

Rosalie: Ik woon ook in Nieuw Vennep. Het is een fijne plek om te zijn, altijd gezellig, niet zo druk, en het voelt wel thuis. Het voelt zowel in Nieuw Vennep als in Hoofddorp thuis. Hoofddorp iets minder. Het is wel een leuke plek om te zijn maar wat drukker.
Het groen in Nieuw Vennep aan de Hoofdweg is minder groen dan hier, het centrum van Hoofddorp. Vooral het centrum van Nieuw Vennep bij de Hoofdvaart is behoorlijk stenig. Op die locatie mag meer groen komen; het Händelplein heeft nauwelijks groen, dat mag opgefrist worden. Dat geldt ook voor de Symfonie, de rotonde. Het kan beter en mooier.

Bibi: Ik vind het zo mooi dat er gewoon natuur is langs de Hoofdweg. Een boerderijtje, een molen. Je hebt ook nog een boerderijtje waar allemaal boomgaarden zijn. Het is ook leuk omdat je hier met je vrienden naartoe kan, naar een terrasje of een ijsje kan halen. Dat je het allebei hier hebt. De terrassen liggen in het centrum, vlak achter de Hoofdweg en de Hoofdvaart. Eigenlijk zou hier best wel wat meer activiteit mogen zijn; meer terras, meer publiek. Het zou helemaal fijn zijn als je ergens naar kunt kijken. Als er boten langs zouden komen.

Iris: Er gebeurt niet zo veel met het water. De Hoofdvaart wordt niet gebruikt. Stel je voor dat er gebruik van wordt gemaakt met opblaasbootjes, kleine kinderen die spelen. Gewoon aanlegsteigers en aanlegplaatsen, stijgers of vlonders langs de Hoofdvaart aanleggen. Dan kun je er ook even gaan zitten, als picknickplekken.

De kwaliteiten – een Groepsgesprek

Er is hier heel veel om naar te kijken, bijvoorbeeld de fontein, de bloemen, de natuur, de winkels, een iets ouder gebouw. Er is gewoon heel veel afwisseling. Heel is druk maar wel gezellig druk, met verkeer, fietsers, auto's. Er zijn de oude gebouwen die vroeger belangrijk waren en nu sfeer geven aan de plek. Een mix van oud en nieuw is goed.

Elk dorp begint met een huis, het wordt vanzelf een ouder huis, dus is wel logisch dat het er is. Bewaren is goed om die mix te krijgen.

Het feit dat dit vlakbij Schiphol ligt is heel raar. Alle vrienden die niet hier vandaan komen die zijn altijd verbaasd over de vliegtuigen. Geluidsoverlast maakt me echt helemaal niet uit. Je bent er gewoon aan gewend. Het is fijn dat Schiphol hier ligt, je kunt naar de bushalte lopen en de bus naar Schiphol nemen. Of fietsen en je bent er binnen een kwartiertje.

Iets verder van de Hoofdvaart, in het centrum bij de bioscoop is ook een soort skate parkje. Daar is een soort natuur, het is groen, dat is wel mooi gedaan. Waar de fietsen staan, is het weer minder, omdat het daar weer te strak is. Bij de KFC en de Jamin is een soort boog waar planten in zitten. Daar is een soort kweektuin in bakken waar je ook courgettes kon uithalen. Het lijkt me fijn als dat weer terugkomt. Toen hebben we echt heel veel courgettes geplukt, in het centrum. Eigenlijk zit je hier in de polder. Verbouwen van voedsel, dat gaat heel erg over identiteit en verbinding met de plek.

Wat is belangrijk voor de toekomst en de polderlinten?

Over fietsen, recreëren en spelen:
Maak vooral bij plekken met bomen kleine speeltuintjes voor kinderen. Het lint is anders alleen maar om naar te kijken en niet om te gebruiken. Het gebruik van het groen ontbreekt.

Ik zou wel in het water willen zwemmen, is de kwaliteit van het water goed genoeg? Het water kan een recreatiefunctie krijgen. Fietsen langs de polderlinten is op zich wel te doen. Maar er zijn geen dwarsverbindingen behalve de wegen.

Als je door de weilanden een fietspad zou kunnen aanleggen is dat een verbetering want je kunt nergens mooi fietsen, je moet altijd maar rechtuit en meebewegen met het langsrijdende verkeer.
Een pad alleen voor fietsers. Maak nieuwe polderlinten!

De fietspaden, bestaande en nieuwe, hebben bomen nodig. Variatie aan bomen. En tussendoor bankjes, plekken om even te zijn, te rusten, te hangen. Met een prullenbak.
Skaten is ook leuk, met grindpaden. Het is jammer dat je langs de linten niet kunt skaten. Er zijn fietsers en als je vaart wil maken, liggen de stoeptegels los en er zijn steentjes. Dat is heel gevaarlijk.

Er zijn op en rond de linten veel kruispunten die onhandig zijn. Onduidelijk aangegeven. Bijvoorbeeld bij basisschool Klimop, begrijp ik nog altijd niet hoe die werkt en ik fiets daar al heel lang. Vooral langs die polderlinten zijn de kruispunten vaak heel vreemd.

Achter de linten, meer naar de bebouwde kom, liggen veel voetbalveldjes maar geen ruimte om te softballen bijvoorbeeld. Je moet voor meer actie naar het sportveld. Meer kleinschaliger sportvelden of

'Het water van de Hoofdvaart, we benutten het niet. Je kunt suppend van Nieuw Vennep naar Hoofddorp, naar school. Gebruik het water voor sport, voor vervoer naar school.'

velden waar je geen last hebt van de auto's etc. Groter dan een speelveld, met een hoog hek, met softbal sla je er zo overheen.

Over bebouwing en erfgoed

Er zijn veel oude boerderijen waar weinig mee wordt gedaan. Ze staan soms leeg en verdwijnen. Je kunt ze ook opknappen, een andere functie geven voor bewoners zoals een speciale groenteboerderij. Er zijn boerderijen die je kunt gebruiken voor cursussen. Je zou ook cursussen kunnen geven over het gebruik van boerenland. Zodat alle kennis en de geschiedenis niet weggaat; want hoe en waarom werden machines gebruikt, wat voor landbouw, hoe ging dat? Hoe ging het vroeger en hoe gaat het nu?

Het is goed om meer boerderijtjes toe te voegen om het beeld te versterken. Restaurantje erin, met vers eten, echt Hollands eten, stamppot, aardappels, groente, vlees. Met een grasveld eromheen, voor een picknickplaats waar je lekker kunt zitten. Dat kan bij de IJweg, de Hoofdweg etc. Je kunt die oude boerderijen veel meer benutten. Dat we daar geen nieuwe woonhuizen neerzetten en dan de oude boerderijen bewaren waar je ook cursussen kunt geven, kunt sporten en recreeren.

Boerderijen zijn belangrijk om te bewaren, ze moeten wel beter gebruikt worden. Ik zie weinig boerderijen die goed gebruikt worden, zoals voor het verbouwen van voedsel etc. Waarvoor boerderijen bedoeld zijn.

Jonge bewoners uit Hoofddorp en Nieuw Vennep en leerlingen van het Kaj Munk college

Hosam Altawil woont in Hoofddorp

Nyle Morris woont in Hoofddorp

Rosalie Weijers woont in Nieuw-Vennep

Bibi Vosshard woont in Hoofddorp

Sil Taal woont in Nieuw-Vennep

Iris Rozemeijer woont in Nieuw-Vennep

“Dat is wel interessant voor de polder: de erfbeplanting, ook al is het oude gebouw verdwenen.”

Mees en Judith van Nieuwenhuijzen
30 juni, Zorgboerderij Vlinder
Hoofdweg 474, Hoofddorp

Wat maakt wonen en werken op deze plek aan het polderlint bijzonder?
Historisch gezien was de scheidslijn op de Geniedijk. Wat ik uniek vind aan deze locatie is Schiphol, onze achterbuurman, dat blijft leuk en intrigeert je, daar kijk je altijd naar, de actie. We hebben er niet veel last van. Het is hier een oase van rust. Het beweegt altijd, en het leeft altijd, ‘s avonds altijd lichtjes, het heeft iets. Dat vind ik het bijzondere van Hoofdweg Oostzijde. Daar komt bij dat het hier nog open is, weinig bebouwing, akkerbouwland, zowel voor als achter. Dat is uniek.
Pas geleden kregen we een brief, dat er een aanwijzing ligt voor zonnepanelen, een zoekgebied. Maar dat gaat richting Zwanenburg. Het zou een raar gezicht zijn als die parken hier komen.

Zelf ben ik erg gesteld op het akkerbouwland. Wij zijn altijd boer geweest, op de Adolfshoeve, alle generaties, over- en grootvader, vader en ik als vierde generatie. Die boerderij is tien jaar geleden verkocht aan de provincie. Toen zijn mijn vrouw en ik, ‘het vierde gewas’ geworden, een zorgboerderij. Een initiatief van de gemeente. Ik ben van het loonwerk en Judith van de zorg. De levensvatbaarheid van de akkerbouwers vergroten was een doelstelling. In 2006 zijn we hiermee begonnen. Het liep toen tijdje gelijk op, akkerbouw en zorg. Vervolgens zijn we met akkerbouw gestopt, en hier verder gegaan, met Zorgboerderij VLINDER. Er resteert een hectare eigen land, ten dienste van de zorgboerderij. Er lopen geiten, er is gras om te maaien, een moestuin. Het meest bijzondere aan deze plek vind ik dat het groene en de industrie in elkaar overlopen. Dat groen het gewoon goed doet en industrie ook. Als je ziet dat Schiphol hier heel dichtbij is, zoveel industrie en dat hier verder allemaal boeren zitten, die lekker kunnen draaien en hun producten kunnen afzetten. Dat is een heel mooie combinatie. Het hoeft niet los van elkaar kan allemaal met elkaar te maken hebben. De ruimtelijke component maakt het interessant. Je ben niet afhankelijk van de industrie of Schiphol. De combinatie is gewoon heel mooi. Het is niet of of. Het is niet tegen groen of tegen industrie. Er is een tussenweg. Je hoeft niet tegenover elkaar te staan. Deze weg is juist een hele mooie verbindingsweg om dit naar elkaar toe te trekken. Het een kan niet zonder het ander. De Hoofdweg is eigenlijk een **verbindingslint. Letterlijk en figuurlijk.**

De Hoofdweg functioneert als doorgaande weg goed. Er wordt te hard gereden. Het is een schitterende weg. Het is een N weg, een provinciale weg, dus en hogere snelheid is toegestaan. Het mag van mij wat minder hard. Het is een groene weg, wat hem heel mooi maakt, zeker op zomerdagen met de lange schaduw van de bomen. Het is een heel praktische weg, die ook weer alles verbindt. Voordat de Drie Merenweg was aangelegd, was het hier een crime. Die erge drukte is nu over, je bent overal zo. Eigenlijk is het meer een luwe weg geworden.

In het weekend wordt de Hoofdweg veel gebruikt voor recreatie met **de fiets. Door de weeks meer** schooljeugd en woon werk verkeer. Je kunt leuke cirkels maken vanuit het dorp gezien. Er zijn verschillende **snelheden; de banenfiets, speedfiets, brommers, alles over dat ene fietspad.** De wielrenners zijn irritant, die moeten allemaal voor 1 juli bij de Tour de France zijn. Dat is een landelijk gehoorde klacht dat ze met z’n drieën **naast elkaar fietsen op zo’n snelheid** dat ze eigenlijk beter op de weg **zouden kunnen fietsen**.

De Hoofdvaart functioneert niet als vaart. Wij hebben geen boot, een enkele keer komt er iemand varend langs. Vissen, een bootje. Terugkijkend in de tijd; we hebben geschaatst en Sinterklaas is er een paar keer doorheen gevaren, dat was het wel. Suppen, misschien zou dat wel kunnen en wat meer richting het dorp een terras bij het water. Je zou best wat plekken kunnen maken waar je makkelijk met je kano of je sup board makkelijk het water op kunt. Je kunt er nergens uit, dus pleziervaart zit er niet echt in maar de lengte pakken, dat is best een ervaring.

Agrarisch erfgoed als identiteit
Agrarisch erfgoed betekenis geven in de toekomst en identiteit? Het is jammer dat er steeds meer hoeves verdwijnen. Die aan de overkant staat op instorten. Waar nieuwbouw komt, is het allemaal een beetje van hetzelfde. Een schuur met damwandplaten, dat haalt wel wat karakteristieks weg. Het is functioneel maar het zou wel leuk wezen als er nog van het oude bewaard kan blijven.

‘Waarom die sloopzone, en wat komt er dan voor terug? Je ziet het allemaal zo verloederen.’

De Adolfshoeve, hij wordt genoemd in de sloopzone. Waarom die sloopzone, en wat komt er dan voor terug? Je ziet het allemaal zo verloederen. Wat gaat er dan mee gebeuren; het antwoord komt niet boven. De sloopzone baart ons wel zorgen. Wie kan dan nog die overdracht vanuit het verleden doen, educatief gezien?
Ik ben hier later komen wonen. Ik

'Het meest bijzondere aan deze plek vind ik dat het groen en de industrie in elkaar overlopen.'

weet eigenlijk niet of het me raakt dat het gesloopt wordt. Het is heel oud en er moet heel veel aan gebeuren. Aan de andere kant is het gewoon jammer als het weg is. Ik weet niet of het mij emotioneel raakt.

Kunnen we nog iets leren, wat moeten we bewaren of wat mag weg?

Ik heb er niets mee, ik ben er niet mee opgegroeid maar Mees is hier geboren, de vierde generatie. Ik ben erin komen wonen maar ik heb er niets mee, met dat huis. Wel met de hoge bomen eromheen, de plek, het groen. Dat zou ontzettend jammer zijn als het allemaal weg is.

In die 17 jaar dat ik hier woon, zijn de mooiste hoeves verdwenen. Karakteristieke gebouwen zijn afgebroken, daar had de jeugd van kunnen leren, hoe mooi een boerderij met bomen kan zijn. Een oprijlaan van kastanjebomen. Dat is wel interessant voor de polder, de erfbeplanting, ook al is het oude gebouw verdwenen. Dat past bij de identiteit. Bij nieuwbouw kun je zeggen dat een gazen huis niet past in het lint. Maar je kunt wel aan karakteristieke bouw denken en dan kastanjes of notenbomen, dat hoorde bij het buiten wonen. Dat weet de jeugd niet meer, hooguit van de boerderij van hun oma. En zeker, als je in mijn jeugd dacht over boerderijen of buiten wonen, waren het kastanjebomen en notenbomen dat hoorde bij het buiten wonen. De notenboom, niets lekkerder dan vers.

Open karakter

Wij hebben hoofdzakelijk fruit geplant, en hebben een bestaande singel. In de geitenweide staan vier karakteristieke bomen, die beginnen nu heel mooi uit te lopen. Wij hebben het bij lage bomen vanuit de wens van de overbuurman. Want, bij hoge bomen, is hij zijn uitzicht op Schiphol kwijt. Die wil geen hoge bomen voor de verkeerstoren.

Die contour is belangrijk, het moet open blijven. De mensen die hier wonen, wij hebben geen last van Schiphol. Ze vliegen hier niet. Wij hebben uitzicht, dat dat is reuring, een vliegtuig dat voorbij rijdt, het raden naar een maatschappij. Bezoekers en cliënten vinden het machtig. Eentje zit de hele dag voor het raam, vliegtuigen kijken. Hij gaat niet naar "buiten kijken maar vliegtuigen kijken". De boompjes moeten daarom goed gesnoeid.

Je hoort natuurlijk heel vaak de oproer over Schiphol. Wij plukken de vruchten ervan. Je zou bijna een camperplek beginnen, ik denk dat we ieder weekend vol zitten. Niet het lawaai, niet de overlast, hooguit de kerosine. Ik snap de overbuurman ook wel, niet dat we alles voor hem laten maar je bent ook met elkaar in overleg.

Ik denk dat het heel belangrijk is dat je het economisch belang in de benen houdt, dat zie je wel aan de verloedering. Als er geen economische groei is, zie je de panden direct verloederen. Ik was van de week in Rijsenhout en je ziet al die ouwe kassen staan. Hoe houden we het in beweging? Dat is wel spannend. Mag je wel of geen caravans plaatsen, wat mag je als onderneming? Dat is moeilijk.

Stel, dat het zou mogen dat je mag overnachten in de Adolsfhoeve, hoe uniek zou dat zijn. Dat je 's avonds van het weidse uitzicht zou mogen genieten. Dat ie niet wordt gesloopt; er moet veel worden verbouwd naar een luxe spottershotel.

Dit is agrarisch gebied, het heeft nog wel een toekomst maar er wordt steeds meer land ingepikt. Het zonnepanelen park bij Zwanenburg, dat is ook weer een groot stuk dat eraan gaat. Er liggen nog best veel stukken grond, die van de provincie zijn. Dit was ooit aangekocht als compensatieboerderij voor het park van de 21e eeuw. Daar is natuurlijk de rem op gezet, de compensatie functie vervalt. Toendertijd was het de Dienst Landelijk Gebied die het aankocht, de Adolfshoeve en meer van die boerderijen.

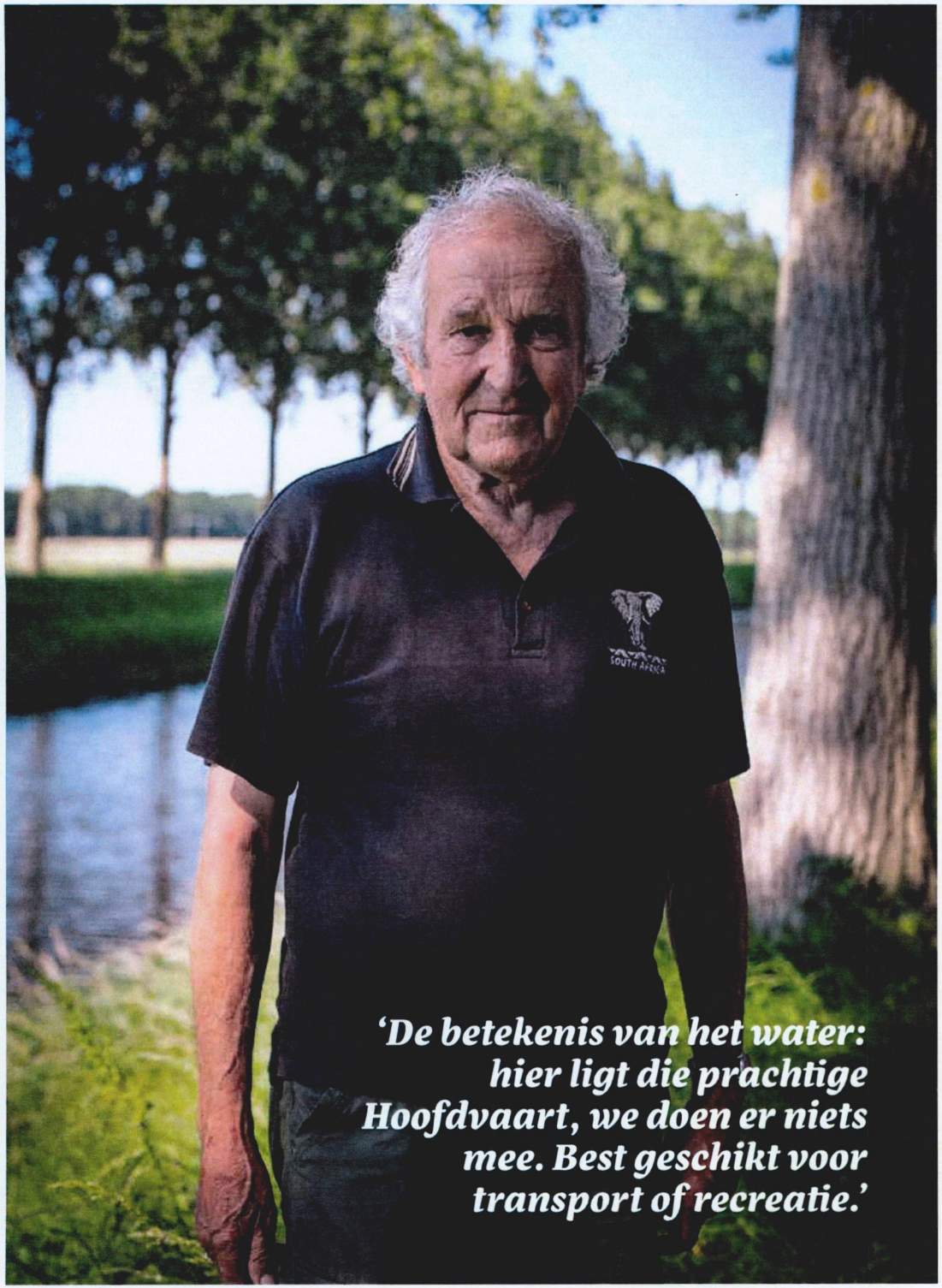
Beleving & persoonlijke noten

De identiteit van deze plek is toch dat dorpse, het klinkt raar. Het gemeenschapsgevoel, ook al is het er niet. Hoofddorp is toch steeds meer een stad. Hier is het een beetje of de tijd heeft stilgestaan. Het centrum gaat zo ontzettend hard, dat vind ik lang niet even prettig om naartoe te gaan. Ik vind ik het altijd prettiger om aan deze kant van het viaduct te fietsen. Daar ligt de grens naar het genoeglijke. Het jachtige leven hoeft van mij niet zo.

Als wij achter bij ons huis buiten zitten en er komt visite, waar gaat dan de aandacht naartoe? Bij een gezin met kinderen lopen mensen naar de box. De eerste aandacht is gericht op het kind en dan begroeten ze de ouders. Bij ons begint het meteen over het uitzicht, en daarna pas over hoe het met ons is. Wij hebben geen last van de drukte, het geluid, maar een paar kilometer verderop wel. De krant schrijft over omwonenden van Schiphol, hier zijn nog nooit mensen iets komen vragen. Omwonenden hebben al 1000 keren gebeld? Nou wij niet hoor. Wij kunnen tot diep in de nacht buiten zitten, niemand hoort je niemand ziet je. Wij horen ook niets. Of het zijn gillende kinderen die langsfietsen. Dat is lawaai, dan slaan de honden aan.

'Je zou bijna een camperplek beginnen, ik denk dat we ieder weekend vol zitten.'

Mees en Judith van Nieuwenhuijzen bieden op zorgboerderij Vlinder dagbesteding voor mensen met een verstandelijke beperking of dementie

'De betekenis van het water: hier ligt die prachtige Hoofdvaart, we doen er niets mee. Best geschikt voor transport of recreatie.'

Adrie Verbeek
25 juni, Hoofdweg Noord, bankje bij de H. Joannes Evangelist kerk, Buitenkaag

Wat maakt wonen en werken op deze plek aan het polderlint bijzonder?
Ik ben geboren en getogen in Haarlemmermeer. Met vijf paarden uit de klei getrokken in 1943. Uit een pioniersfamilie die hier in 1855 als polderjongens zijn binnengekomen vanuit het rivierengebied Bergse Maas. Ze leefden van de riviervisserij. Het ging niet zo goed meer. De rivieren waren leeggevist en ze verdienden niets meer. Haarlemmermeer was net drooggevallen en ze zochten werkers om de greppels en sloten te graven. Het handwerk. Hier kon je een kwartje meer verdienen dan elders. Mijn voorouders zijn hierheen getrokken en in Aalsmeer terechtgekomen.

Ze waren uitgeschreven in Andel, waar ga je heen, Haarlemmermeer bestond nog niet. Ze begonnen te werken in Aalsmeer dus werden ze ingeschreven in Aalsmeer. Een deel is overgevaren, over de Ringvaart heen.

Toen kon je officieel bij de Margaretha's Hoeve je kind aangeven, daar woonde de wethouder. Dan **hoefde je niet helemaal met je fiets** naar Hoofddorp. Die afstanden zijn enorm. In die tijd moest je met paard en wagen of lopend. In de winter was het een poel van narigheid, een onbegaanbare toestand. Als je ging trouwen kreeg je bij veel boeren geen dag vrij. Je moest werken. Er werd getrouwd over de puthaak. Alleen als je bij de Badhoeve werkte, bij burgemeester Amersfoordt, daar kreeg je een dag vrij én doorbetaald.

Dat overvaren over de Ringvaart naar Ringdijk 400 leidde naar boer Arie van 't Hoofd, hij kwam uit Angerden. Hij had een stukje land verkocht en met dat geld heeft hij een perceel grond gekocht en een boerderij gebouwd. Hij was er net iets eerder dan de Verbeeken. Verbeek kon daar terecht, van het zelfde houtje, afgescheiden van de zware kerk. Dat was kat in 't bakkie. Via van 't Hoofd, deden de Verbeeken zo hun best. Zetboer en pachter geworden van een aantal bedrijven. Wij hebben hier meer dan 40 jaar geboerd aan de Hoofdvaart richting Lijnden net onder de N201 door.

'Wij gaan voor het landelijke. Met de polderlinten. De structuur moet blijven terugkomen, bewaard blijven en zichtbaar zijn.'

De ruimtelijke kwaliteit hangt af van waar je in de Haarlemmermeer staat. Je hebt de idyllische plekjes, hier bij gemaal De Leeghwater, Lijnden of bij Cruquius. Het merendeel van Haarlemmermeer bestaat uit kantoren en industrie, daar zie je iets heel anders. Rond het station is het weer een ander verhaal. Wij gaan voor het landelijke. Met de polderlinten. De structuur moet blijven terugkomen, bewaard blijven en zichtbaar zijn. Het doet ons veel leed, dat er een aantal boerderijen in verval staan. En er gebeurt niets. Het kost steeds meer om het straks op te knappen en het gaat niet goed.

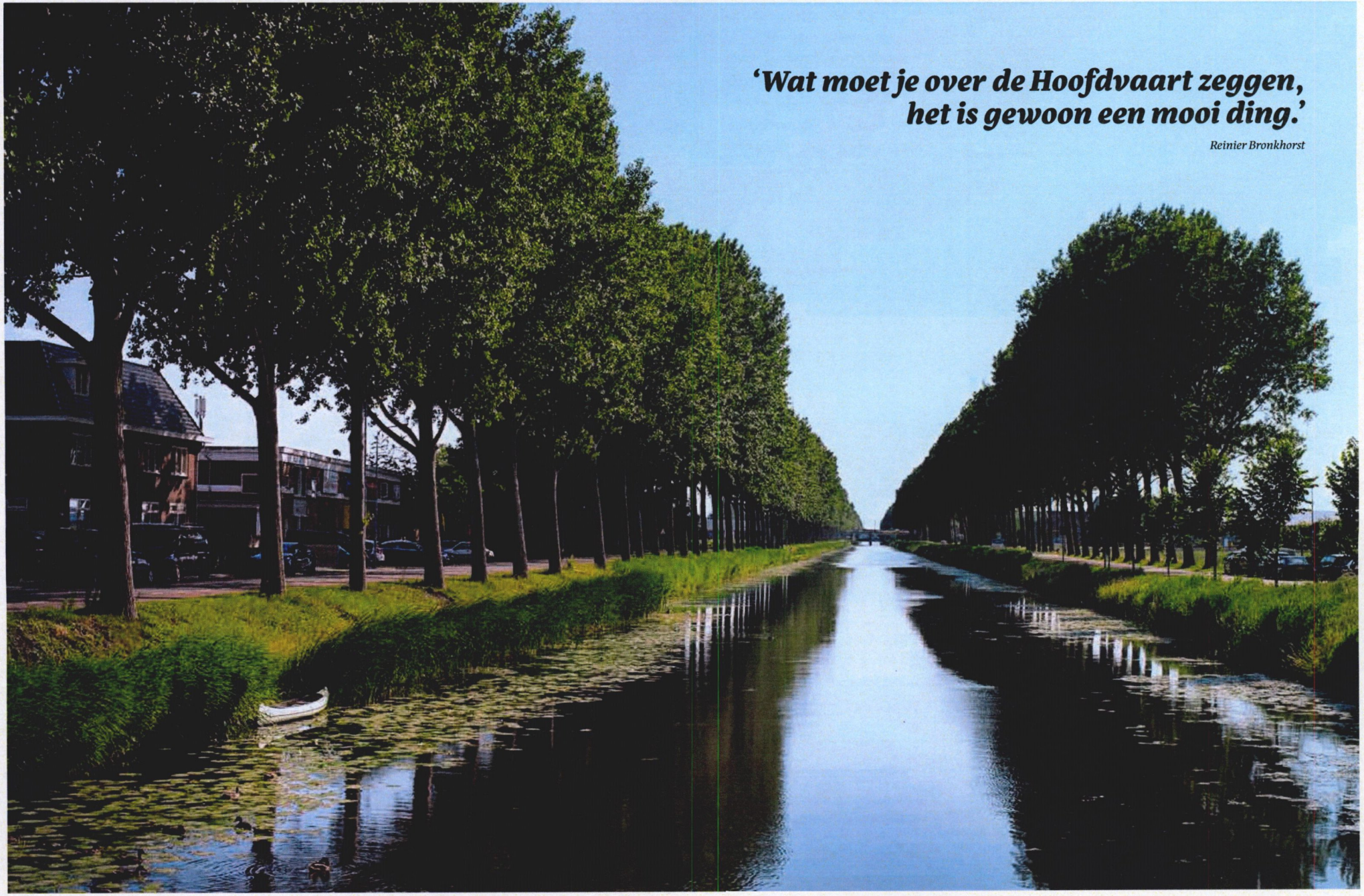
De betekenis van het water, vanwege het overvaren: hier ligt die prachtige Hoofdvaart, en we doen er niets mee. Best geschikt voor transport of recreatie. Vroeger hadden we kano's bij de boerderij liggen, gingen we vissen, deden we aan vlotten bouwen. Van een oud laken maakten we een zijl.

Hendrikushoeve met een heel mooie hal, is al gesloopt, wat kun je ermee? Bijvoorbeeld Fort bij Hoofddorp, daar zit nu een restaurant in, je moet maar overleven daar. Het is daar uit de loop. Dat heb je met de Hoofdvaartkerk gezien. Het gaat even goed en dan is het al uit de route. Dus als je midden in de polder zit moet je zoveel goodwill kweken om de klanten er te halen.
Die boerderijen aan de overkant, laat je staan en ze blijven altijd zichtbaar. Haal voor mijn part de percelen eruit. Vroeger is 98 procent leefde van de agrarische wereld nu nog 2 procent.

Beleving & persoonlijke noot
Het is moeilijk om oud spul goed te maken. Ze hebben hier altijd heel goedkoop gebouwd. De laatste stolp richting Lijnden zit met strekstangen aan elkaar. Je zou ze eigenlijk moeten herbouwen maar dat ga je niet doen onder die herrie. Die is op termijn verloren. Je moet voorzichtig zijn niet te idealiseren. Het gebouwde is langzamerhand aan het verdwijnen. Voor de toekomst moet je keuzes maken.

'Je moet voorzichtig zijn niet te idealiseren. Het gebouwde is langzamerhand aan het verdwijnen. Voor de toekomst moet je keuzes maken.'

Adrie Verbeek is oorspronkelijk bewoner en agrariër

'Wat moet je over de Hoofdvaart zeggen, het is gewoon een mooi ding.'

Reinier Bronkhorst

Ben Langendoen
25 juni, Hoofdweg Noord, bankje bij de H. Joannes Evangelist kerk, Buitenkaag

De waarde van de polderlinten hangt voor u samen met de boerderijen. Wat zouden die boerderijen voor functie kunnen krijgen?
Over 50 jaar hebben we geen agrarisch Haarlemmermeer meer. Wil je dan op weg naar de toekomst toch nog iets bewaren zodat je kunt zien dat het een boerenwereld is geweest? Dan moet je een aantal boerderijen zien te bewaren. Dat hoeven er geen honderd te zijn, dertig tot veertig zou mooi zijn. Het geld dat je erin steekt is, zou subsidiabel moeten zijn. Een particulier die zijn geld erin steekt is eigenlijk zijn geld kwijt want het is een kostbare zaak.

Zoek de mooie boerderijen, het zijn er maar weinig. Voorwaarde is dat het voor 1950 gebouwd moet zijn. Alles wat ouder is, is nu niet meer functioneel, niet meer geschikt voor bedrijfsvoering. Ik vind dat de gemeente een plan moet hebben voor de boerderijen waarvan de boer stopt met werken omdat hij geen opvolger meer heeft. Welke betekenis kun je die boerderij geven voor de toekomst? Wat is het grote plan? De gemeente zou de boer tegemoet moeten komen om de agrarische bestemming van dat perceel om te buigen naar een halve hectare met een algemene bestemming. Zodat het ruimte kan bieden aan twee tot drie bouwkavels. Een boerderij, daar mag niet een huis voor of ernaast. De boerderij moet altijd zichtbaar blijven vanaf de openbare weg. Ook de beplanting is belangrijk. Bijvoorbeeld boerderij Stad Zaandam aan de IJweg; dat doet Stadsherstel. Eigenlijk is dat een taak voor de gemeente.

‘De gemeente zou de boer tegemoet moeten komen om de agrarische bestemming van dat perceel om te buigen naar een halve hectare met een algemene bestemming. Zodat het ruimte kan bieden aan twee tot drie bouwkavels.’

Bied ruimte aan de stoppende boer, die kan dan een ontwikkelaar in de arm nemen. Door bouwpercelen te verkopen heeft hij geld om te investeren in onderhoud en zou je als gemeente kunnen accorderen met een woonfunctie en een kleine nering, zodat een stukadoor, een schilder of een advocatenkantoor een locatie op maat krijgt. Al die beroepen die een ruimte nodig hebben. Je houdt dan de kop, het gezicht overeind.

Dat is mijn stokpaartje. Aan de Lisserdijk in Buitenkaag staat de boerderij van Van Zadelhoff tegenover de molen van Hillegom. Een echt mooie boerderij, die staat nog frank en vrij in de polder. Daar zou je een beschermd poldergezicht van moeten maken.

Een keuze maken is belangrijk, want wat moet je met honderd boerderijen. Het kost heel veel geld. Dat fenomeen, dat type denken, moet je erin krijgen. Die boerderijen die aan de Hoofdvaart staan te verkrotten. Die met dat torentje, uit 1902, ik heb die historie beschreven in 2005. Toen kon ik al letterlijk de handen in de boerderij steken. De buitenmuur staat dertig centimeter naast de wanden van de kelder. Die platte keldervloer zakt niet en de buitenmuren van de boerderij wel.

Adriana Hoeve; die boer stopte een jaar of vier geleden of langer. Hij had op een bepaald moment een koper voor het hele spul en die loopt over de vloer bij de koeienstal, die zei nog, ‘het is hier gevaarlijk ‘ en zakte door de vloer. Dat zou een boerderij kunnen zijn die je kunt laten staan. Dan moet je wel weer een keuze maken want er staat een afschuwelijke singel met populieren rond die boerderij. Dat is slecht voor je bedrijf dat het altijd in de schaduw staat.

Wat we nodig hebben om het tij te keren is een notitie van de gemeenteraad, ‘wat doen we met agrarisch erfgoed’. De agrariërs die gaan stoppen moeten een vast punt hebben op het gemeentehuis, ‘wat zijn de mogelijkheden’. Wie heeft nog binding met de agrarische wereld? Ook dat is de geest van de tijd. Ik verdiep me al twintig jaar in de historie van boerderijen. Ik vind het interessant, maar de raad kan de die vragen niet aan. Er zijn een hoop carrièrejongens. Dat is iets van deze tijd, de datacenters, de wereldbedrijven.

‘Een boerderij, daar mag niet een huis voor of ernaast. De boerderij moet altijd zichtbaar blijven vanaf de openbare weg. Ook de beplanting is belangrijk.’

Als je rond de polderlinten bij het **industrieterrein fietst bij de Aalsmeerderdijk, die fietspaden** lopen dood. Dat heeft niets meer met agrarische uitstraling te maken. Maak groen. Ga windhagen aanleggen. Plaats sowieso overal groenstroken. En dan niet van die populieren, voor die biomassa, je moet duurzaam hout maken, duurzaam, waar je planken van kan zagen. Wat moet je met al die versnipperaars? Al die bomen worden dan naar centrales gestuurd.

Als je dit lint wil ervaren, de Hoofdvaart, moet je midden in de sloot gaan staan voor een mooie foto. In het boerderijenboek dat ik

heb gemaakt, is een van de favoriete foto's op de Calatravabrug met links de boerderij van Dirk Molenaar. Dat zijn echt blikvangers, dat moet je echt bewaren. In Lijnden gebeurt ook niets, Stichting Boei beheert het gemaal. Daar staat een motor in van 1907, is zo'n mooi gemaal van binnen, met die tegeltjes etc. Dat soort dingen moeten behouden blijven.

De Adolfshoeve, die zou ook zwaar onder handen genomen moeten worden. Het dak zit helemaal vol met asbest. Dat kost veel geld maar als de gemeente zich sterk maakt, kan daar best wat subsidie naar dat herstel. Er is een eigenaar van dat pand, maar die heeft geen ruimte om bouwkavels te maken.

Naast de Adolfshoeve heb je De Vlinder, een nieuwbouwwoning met een schuur. Hij heeft geboerd in de Adolfshoeve. Boerengeluk aan de Rijnlanderweg, met een dubbele functie van zorg en agrarisch is ook prachtig, en de Adriana Hoeve.

De verpaupering is echt verschrikkelijk; de agrarische wereld verandert hier zo snel, die panden komen leeg. Van 40 hectare heb je geen broodwinning meer. De andere grote jongens van 400 hectare...dat kan nog en de oude boerderijen staan in de weg. Hoe kunnen we kleinschalig ondernemerschap ondersteunen? Iemand zou een notitie moeten schrijven voor de gemeenteraad, een discussiestuk.

Opdat er een keer wordt ingebroken op de het denken. Visualiseer hoe zo'n boerderij eruit kan zien, een nieuw type erf, passend bij deze tijd, met ruimte voor ondernemerschap.

Groene linten

Aan de Geniedijk zijn die oude populieren weggehaald, was een must, en ze staan er weer, opnieuw aangeplant, dat is een plaatje aan het worden. Het laatste stuk is om en om geplant, een linde en een populier. Dat is ook verstandig, dan kun je over twintig jaar de populieren eruit zagen en dan krijgen de lindebomen ruimte. Nog beter zou de keuze voor walnoten zijn. Kwaliteit in groen en voedsel, nuttige bomen langs de weg.
Langs de liniedijk en Den Burgh is een

'Bied ruimte aan de stoppende boer, die kan dan een ontwikkelaar in de arm nemen. Door bouwpercelen te verkopen heeft hij geld om te investeren in onderhoud en zou je als gemeente kunnen accorderen met een woonfunctie en een kleine nering, zodat een stukadoor, een schilder of een advocatenkantoor een locatie op maat krijgt.'

plukpark aangelegd. De ideeën zijn er wel maar er wordt geen onderhoud gepleegd, er moet gesnoeid worden.

Die lange rechte lijnen met populieren, lindes het maakt niet uit. Als die groene linten maar blijven. Maak hier en daar beschermd dorpsgezicht.

Ben Langendoen is deskundige agrarisch erfgoed en auteur Haarlemmeerse Boerderijen, bewoners en wijken

Rijnlanderweg

Anne Greet List
25 juni, ateliers Rijnlanderweg fietspad Geniedijk, Hoofddorp

Wat maakt het werken aan de Rijnlanderweg zo bijzonder?
Alles gebeurt hier. Je hebt hier de stilte en de vliegtuigen gaan laag over. Als je hier 200 meter verder over de brug van de A4 gaat, zie je heel veel banen vrachtverkeer. Er gaat een zwaan door het water, vleermuizen komen op hun route langs. De boer oogst z’n gewassen. En de schoenendozen worden gebouwd, een nieuwe energiestroom, ook vanuit het kantoorpersoneel van 20|20, waardoor het gebied enorm in beweging komt. En tegelijkertijd heb ik hier de schapen die aan de muur en deur schurken. Ik wil heel graag de dijk en de natuur bij me hebben. Er is een nieuwe fruitgaard gekomen, een nieuwe Fruittuin, een soort spiegeling van de oude Fruittuinen. Alles is hier.

Het zijn meerdere linten. Er was dit vreemde voorjaar. Ik stapte van schilderen over naar het maken van mondkapjes, ik had ineens heel veel fietsers op de route, die allemaal afstapten, nieuwsgierig en ‘wat is hier aan de hand’. Het was meteen een opening naar mijn schilderwerk toe, het waren topweken. Om het maken van mondkapjes leuk te houden, ben ik planten gaan afdrukken op die mondkapjes, met natuurlijke verf, van planten uit de berm en de dijk.

‘Het kost natuurlijk heel veel geld een boerderij op te knappen en te onderhouden. Hoe zouden we daar een vorm voor kunnen vinden, een eigentijdse bestemming?‘

Wat is de ruimtelijke kwaliteit van dit polderlint?
De linten zijn van belang, de oude wegen en de kennis over de locatie, de geschiedenis. De muur langs de Geniedijk lokt reacties uit: ‘ als ze die muur dan ook eens weghalen dan wordt het hier nog wat’.

‘De omgeving is contrastrijk. Dit zijn heel kleine blokjes ten opzichte van de blokken aan de overkant. Micro en macro korreligheid aan die dijk en de Rijnlanderweg. Het contrast is als beeld heel goed.’

Voorbijgangers kennen de betekenis van de locatie niet, wat kunnen we eraan doen om het verhaal beter over te dragen? Er is al veel informatie. Hopelijk brengt de corona: besef en interesse in eigen omgeving met zich mee... In plaats van het verder weg te zoeken. Dit is erfgoed, het blijft behouden inclusief de betonnen muur. De stelling is een wandelroute, druk bezocht, dwars door Haarlemmermeer en dwars door de polderlinten.

De omgeving is contrastrijk. Dit zijn heel kleine blokjes ten opzichte van de blokken aan de overkant. Micro en macro korreligheid aan die dijk en de Rijnlanderweg. Het contrast is als beeld heel goed.

De nieuwe bebouwing van de logistieke centra is echt een ramp. De maatvoering is niet menselijk. Ik hoop echt dat we in ieder geval de boerderijen kunnen bewaren. De boerderijen zijn de opbouw van de polder. Die boerderijen passen nu ook bij de tijd, sluiten aan bij het hele racisme item. Nieuwkomers, migratie. De boerderijen zijn een verbeelding van de migratie.

Elke nieuwkomer nam de bouwstijl uit zijn streek mee naar de Haarlemmermeer. Het was een multiculturele broedplaats destijds. Bewoners kwamen uit heel Nederland en daarbuiten. Daar hoorde ook de verscheidenheid aan gedrag bij.

Mijn opa Th. List: oud-pionier in de later drooggelegde polder vertelde het zo: ‘de Wieringermeer had de uitspraak: De Wieringers hebben het geld, maar de Wieringermeerders de kapsones’. Dit was vast ook een gevolg van het jezelf boven water weten te houden...
In de Wieringermeer drooglegging 1927-1930 is een keuze gemaakt voor universele bouw: de eerste woon en werkgedeelte onder één kap en later de kop-romp boerderijen met groene deuren en kenmerkende oranje dakpannen bedekking.

Haarlemmermeerpioniers kwamen van ver om zwaar werk te verrichtten en om zichzelf te onderhouden en een bestaan op te bouwen. Veel boeren zijn met hun bedrijf ten onder gegaan, bijvoorbeeld door te diep te ploegen, kwam veel kalk naar boven, waardoor de grond onvruchtbaar werd en dit opbrengsten in gevaar bracht.

Wat de een met veel zweet en fouten had opgebouwd, kon een ander overnemen, want die had nog geld en kon de fouten herstellen. Die migratie vanuit heel Nederland, is hier samengevoegd tot een samenleving.

'De cirkel Ringvaart en deze lijn, wordt veel gebruikt door fietsers, wandelaars, recreatie. De pauzeplekken ontbreken.'

De boerderijen zijn een voorbeeld van samengaan. Het kost natuurlijk heel veel geld een boerderij op te knappen en te onderhouden. Hoe zouden we daar een vorm voor kunnen vinden, een eigentijdse bestemming? Ik hoop dat het woonboerderijen worden met appartementen, kleinschalig. Of een streek supermarkt met een verzorgings- samenkomsthuis voor dagbesteding. Microwoningen eromheen. Een samenwoon voorziening, gemeenschappelijke keuken en was voorziening, moestuinen voor je eigen gebruik. En nieuwe fruittuinen. De verbinding van het centrum loopt dan als een lint verder door.

De cirkel Ringvaart en deze lijn, wordt veel gebruikt door **fietsers, wandelaars, recreatie. De** pauzeplekken ontbreken. Ik bood **koffie en thee aan, want in coronatijd** was alles dicht of ontbreekt. Vaste klanten heb ik eigenlijk al.

Beleving & persoonlijke wens

Het helpt om dit soort kleinschalige locaties op te nemen in de routes. Levendigheid. Men stapt af, mensen halen een verhaal op. De aanloop op het atelier van een kunstenaar is natuurlijk geweldig. In september organiseren we tijdens 'Ontdek Hoofddorp' een festivalletje met alle kunstenaars. De locatie kan ook voor kantoorpersoneel extra betekenis krijgen met bijvoorbeeld een lunchconcertje.
De diversiteit van de berm, kunnen we versterken; je kunt het zelfs voor verf gebruiken. We zijn allemaal beïnvloedbaar, we werken en wonen dicht op elkaar, we zullen minder moeten gaan vragen van de natuur, de natuur overwint ons namelijk toch wel! (zie de corona) Het is beter lief te zijn voor moeder natuur! We moeten gewoon rustiger aan gaan doen, elke keer goed bedenken of vliegen wel zo nodig is. Vertragen.

Anne Greet List is beeldend kunstenaar, maakt schilderijen en installaties en geeft schilderlessen en workshops.

'De muur langs de Geniedijk lokt reacties uit: 'als ze die muur dan ook nog eens weghalen dan wordt het hier nog eens wat'. Voorbijgangers kennen de betekenis van de locatie niet, wat kunnen we eraan doen om het verhaal beter over te dragen?'

‘Er liggen zo veel mooie kansen in de gebouwde omgeving, maar dan moeten we niet alleen sturen op geld en tijd, maar ook op kwaliteit en beleving.’

Imme Groet
25 juni, Rijnlanderweg 916,
C-Creators, Hoofddorp

Wat maakt werken op deze plek aan het polderlint bijzonder?
Toen ik voor de eerste keer bij C-Bèta kwam en de omgeving zag, voelde het veel liefelijker en groener en meer agrarisch dan nu het geval is. In de afgelopen twee jaar is het landschap veranderd. Zeker door de logistieke gebouwen die verschijnen, vierkante dozen in mijn beleving, zowel voor als achter C-Bèta, krijgt het landschap een hele andere uitstraling. Er zijn veel bomen gekapt vanwege alle bouwwerkzaamheden. Dat vind ik erg jammer, ik hou van een groene uitstraling en hoogteverschillen in het landschap. Zelf vond ik het een aansprekende werkomgeving, omdat ik me in een agrarische omgeving bevond. Nu verschuift het naar een meer logistieke omgeving.

Die agrarische uitstraling die er was en het landelijke gevoel, is karakteristiek voor Nederland. Met de toevoeging van de logistieke hallen wordt het landschap nu economisch functioneel ingericht en verdwijnt het karakter. Wil je iets van dat karakter terugbrengen, dan gaat het niet alleen om het toevoegen van bomen, maar ook van lagere gewassen en typerende veeteelt. Ik snap wel dat dat niet altijd haalbaar is gezien de doelstellingen en toekomstige functies voor het gebied. Ik heb begrepen dat de logistieke hallen op Schiphol Trade Park duurzame en circulaire gebouwen zijn. De uitstraling daarvan heeft in mijn optiek weinig met duurzaamheid te maken. De gebouwen hebben bijvoorbeeld geen zichtbare groene daken. Het zijn zwarte logistieke dozen en hebben geen open uitstraling. Ik zou graag een kijkje achter de schermen nemen.
Door de toekomstige plannen ondergaat het poldergrid een verandering. Zelf ervaar ik dat als **karakterverlies. Ik fiets regelmatig** vanuit het Amsterdamse bos langs de Schiphol zijde van de Ringvaart en waardeer het laatste stuk langs **de dijken, ik hoop dat die fietspaden** behouden blijven.

Toevoeging voor het gebied
Vanuit mijn vakgebied, gebiedsontwikkeling, zou ik het heel positief vinden als er goed wordt nagedacht over dubbel ruimtegebruik. Dat dit een doelstelling op zich wordt. Dat je parkeergelegenheden op een slimme manier combineert met groen in de openbare ruimte in plaats van ieder op zijn eigen terrein. Of dat bepaalde logistieke functies demontabel worden neergezet, zodat deze in de toekomst een andere functie kunnen krijgen. Een ander voorbeeld is het inzetten van de openbare ruimte voor recreatiemogelijkheden voor de omliggende woonwijken. Zo wordt het gebied ook 's avonds gebruikt door bezoekers, in plaats van alleen tijdens de openingstijden van de bedrijven.

Ik hoop dat er gebruik gemaakt gaat worden van ecosysteemdiensten. Dat betekent dat je diensten haalt uit ecosystemen, zoals natuurlijke koeling en luchtventilatie. Dat betekent dat je in je ontwerp van zowel je kavel, als gebouw, het versterken van biodiversiteit en de piekbuienbelasting verwerkt. Dat je dat op natuurlijke manieren afhandelt, in plaats van mechanisch. Misschien kan je de polderstructuur en de groene uitstraling die nu lijkt te verdwenen hiervoor inzetten.

Beleving & persoonlijke noot
Ik werk bij C-Creators, omdat ik intrinsiek gemotiveerd ben integraal denken breder in te zetten. Een brede blik op gebiedsontwikkeling delen met anderen vanuit verschillende ervaringen en gedachtes. Ik koos voor mijn studie omdat ik de wereld beter wil achterlaten, dan toen ik geboren werd. De richting werd gaandeweg voor mij steeds duidelijker en daarom koos ik voor industriële ecologie, een studie die gebaseerd is op oplossingsgericht en toekomstgericht ontwerpen.

Bijvoorbeeld hoe de afvalstroom van de ene industrie een materiaalstroom kan worden voor de andere. Het circulaire en de ecologie; deze kringlopen zijn geïnspireerd op de natuur. Het brengt je naar de vraag hoe ecologische processen zijn ingericht, hoe dat soort basisprincipes, de symbiose, hoe die te implementeren zijn in de gebouwde omgeving, bedrijven steden en industriële processen. Vanuit deze hoedanigheid heb ik me verdiept in stedelijke gebieden met een veelheid aan materiaalstromen. Hoe kan je wonen en werken samen gebruik laten maken van duurzame energiebronnen en bestaande materiaalstromen? Er liggen zo veel mooie kansen in de gebouwde omgeving, maar dan moeten we niet alleen sturen op geld en tijd, maar ook op kwaliteit en beleving.
Er is nog een hele wereld te winnen. Het wordt nu te weinig gedaan en daar wil ik mijn bijdrage aan leveren.

Imme Groet is Industrieel Ecoloog bij C-Creators

Bas van Haastrecht
25 juni, C-Bèta Rijnlanderweg 916, Hoofddorp

Wat maakt werken op deze plek aan het polderlint bijzonder?
Voor mij heeft het polderlint veel waarde. Ik woon al heel lang in de polder, al zo'n 50 jaar, ik ken het niet anders dan vanuit het grid. De waarde heeft heel erg te maken met de identiteit van de plek waar je woont werkt en leeft. Die identiteit, die herkenbaarheid van de plek heeft heel veel met dat grid te maken. Ik heb veel hardgelopen, marathons. Dan is zo'n grid heel handig, als maatvoering, je weet, tot de volgende afslag is het 2 of 3 km.

Waar zit nou de identiteit van déze plek?
Dat is een heel raar gegeven hier, omdat het zo kunstmatig is. Tegelijkertijd is het heel eigen en natuurlijk. De Ringvaart is eigenlijk het 'meest natuurlijk' als randje van het meer. Dat grid maakt het weer een compact geheel.

Toen de 5e baan werd aangelegd, werden sommige linten afgekapt. Zo heb ik het ervaren. Daar verdwijnt dat polderlint. De Rijnlanderweg wordt naar verluidt ook afgesloten zodat je niet meer door kunt rijden. Zomaar. Als dat echt zo is, wordt dan ook daar weer een stuk afgekapt. Net als bij de 5e baan. Het zijn een soort levensaders, waar je het leven uit weg ziet sijpelen omdat het van die doodlopende stukjes worden. Daar zit een bedreiging van de identiteit van de polder. Stel dat het hier ook afgekapt wordt, net als zoals er steeds meer gebouwen en bedrijven de Rijnlanderweg omsluiten. Wat doet dat met de bewoners? Dat wordt een dood stuk en om die reden kan dan gedacht worden 'daar kan weer gebouwd worden'.
De vraag is dan: 'heeft die plek dan nog identiteit of zijn we de buitenwijk van Amsterdam geworden?'
Hoe toegankelijk is het lint dan nog? Het heeft met een soort besef te maken, dat mensen zich realiseren dat ze in de badkuip wonen. Ik ben er steeds meer mee bezig; nu ga ik een stukje omlaag. Bij de Kleine Vennep is het laagste punt van de polder. Dat gevoel als je die polder inrijdt. Doordat Spaarnwoude er bij is gekomen, verwatert het daar ook weer een beetje. Gemeente en polder lopen niet meer een op een.

Je kan zeggen het doet er niet toe, dingen veranderen. Maar toch, er gaat iets van de identiteit verloren en ik denk wel dat het belangrijk is voor mensen 'waar kom ik vandaan, waar woon ik dan en wat is dat dan?' Er verdwijnt steeds meer. De polder, de linten zeker in combinatie met de ringvaart; we hebben hier eigenlijk geen echte natuur. Maar die linten geven nog iets van een natuurbeleving. Je kunt in ieder geval **oneindig ver weg lopen of fietsen en** ervaren 'ben ik er nou nog niet'. Wind mee, wind tegen, dat raak je dan kwijt. Dat zou ik jammer vinden.

Ik werk nu anderhalf jaar op deze **plek. Het is heel fraai om met de fiets** vanaf de Geniedijk deze weg op te komen. Voor mij geeft dat iets extra bijzonders. Het verandert echter razendsnel. Ik zit hier 1,5 jaar en er is zoveel veranderd. Als je ziet hoe ver Schiphol oprukt, ook als je de Geniedijk afrijdt. Wat daar al tegen de dijk aan staat. Poeh.

Dit is de dynamiek van de luchthaven en ik begrijp dat. Maar hoe kunnen we het zo doen, dat we daar toch het beste uit halen, het beste van maken, binnen de context luchthaven, wonen, werken, recreëren. Voorbeeld stellend voor andere locaties.

De snelheid waarmee Schiphol groeit tegenover de trage ontwikkeling van PARK21; daar ervaar ik onbalans. PARK21 zou een groene tegenhanger moeten zijn. Het buiten zijn, verblijven in de natuur wordt des te belangrijker. Het vormt in ieder geval een buffer. Tot daar kan het gaan. Ik zou die ontwikkeling versnellen als tegenhanger tegen die oprukkende bebouwing. Als je naar grote internationale steden rijdt, kom je eerst door die buitenwijken en logistieke parken zoals bij Parijs. Als dat hier zo zou zijn, dan zou ik me niet meer thuis voelen. Die groene open, historische kant en dat gevoel van identiteit. Dat kan nu nog behouden worden. Die linten geven die identiteit nog weer. Zoveel mogelijk in stand houden!

‘Het heeft met een soort besef te maken, steeds minder mensen realiseren zich dat ze in de badkuip wonen.’

'Je kan zeggen het doet er niet toe, dingen veranderen. Maar toch, er gaat iets van de identiteit verloren en ik denk wel dat het belangrijk is voor mensen 'waar kom ik vandaan, waar woon ik dan en wat is dat dan?'

Wat betekent het lint?
Die matrix, de taartstructuur. Als je er een verkeersluwe weg van zou maken zou het meer van de identiteit kunnen behouden. Dat gevoel van die lengte en die bomen die er vaak langs staan en de boerderijen die eraan liggen, dat bepaalt dan de beleving.

De open tussenruimte doet er ook toe. Als je dicht tegen de weg aanbouwt, ben je de ruimte en open structuur kwijt. Vanaf mijn flexibele werkplek kijk ik er al tegenaan. De zichtlijn is weg.

Ik werk voor het platform HeelHaarlemmermeer aan een video, samen met SADC, waarin het erover gaat om alle bedrijven te stimuleren duurzame gebouwen te plaatsen, groene schillen, tussenruimte, minder verharding, meer bomen die jaarlijks voor voedsel voor beesten zorgen. Ik ben niet naïef, ik zie ook wel dat Schiphol belangrijk is, dat ontwikkelingen hun plek moeten krijgen. Ik geloof zeker dat je die gebouwen goed kunt inpassen. Het zou ook nog ecologische kansen bieden. Nieuwe gebouwen die nieuwe natuur brengen, meer diversiteit.

Het onderhoud van de fietspaden is behoorlijk slecht hier, net als de Aalsmeerderweg. Die routes vermijden we in mijn fietsclub. Dan neem je de Ringvaart. Maar als het hard waait wil je toch eigenlijk laag de polder in om de wind een beetje te ontwijken.

Er is ook een historische context waarin je weer de kronkelingen van de oorspronkelijke bodem zou kunnen vinden. Per locatie is de grond net weer even anders. Het zijn de boeren die weten waar welke grond ligt. Wat de bodemgesteldheid is. Waar wat op kan groeien.
Je hebt het stukje turfspoor, dat is eigenlijk heel a-typisch, omdat het het grid doorbreekt. Cor Wies, dorpshistoricus, vertelde me dat daar vroeger turf werd gestoken en over dat weggetje liep een spoorbaantje, dat het grid doorbrak. Een stukje historie maakt toch dat beide dingen meer opvallen en bijzonder worden.

Beleving & persoonlijke noot
Op Kleine Vennep ben ik actief met Pop-up Palènpa Park, hutten bouwen met kinderen. Voor een school uit Floriande is die locatie nu alleen via het grid te bereiken. Het zou wel interessant zijn dat je tussen dat grid kunt variëren. Dat zou voor mij kronkelend moeten zijn, meer zoekend over natuurlijke paden. Zodat je meer perspectieven kunt ervaren in de polder.

Bas is founder van This is Why, merkstrategie vanuit de kernvragen: Wie ben je? Waar sta je voor? Waar ga je voor? Daarnaast is hij ondernemer in Palènpa huttenbouw.

'Ik geloof zeker dat je die gebouwen goed kunt inpassen. Het zou ook nog ecologische kansen bieden. Nieuwe gebouwen die nieuwe natuur en meer diversiteit brengen.'

Xander Meijer
25 juni, Pharos toren, uitzicht op de Rijnlanderweg

Wat maakt werken op deze plek met uitzicht over de polderlinten bijzonder?
Cape Karpa zit in het vernieuwde Pharos gebouw. Wat dit gebouw bijzonder maakt is de plek en het vergezicht. Vooral vanaf de 19e verdieping heb je een enorm vergezicht op de omgeving. Je ziet de Randstad in het klein. Van Amsterdam tot Rotterdam en de duinen met de drukste snelweg van Nederland, de spoorverbinding, en Schiphol, dus je zit hier in de kern van logistiek en mobiel Nederland. Vanuit Pharos kun je letterlijk verder kijken. Maar je ziet ook de Geniedijk, waar Amsterdam eigenlijk begint. Een stuk historie, niet voor niets een Unesco monument. Het is letterlijk op de grens van Groot Amsterdam.

Daarnaast is Pharos met Cape Karpa een vergezicht, in healthy working. Met meer dan 20 innovaties gericht op het verbeteren van de energie en gezondheid van de mensen in Pharos. Het gebouw is bijna af en wordt echt sensationeel, een gevelrand die energie opwekt en daarmee onder andere ledlampen aanzet, geïoniseerde lucht waardoor de luchtkwaliteit Alpenfris is, een bloementuin op de gevel. En natuurlijk Cape Karpa met super lekker vers gezond eten, voor de lunch of om mee te nemen direct van de biologische boeren uit de Haarlemmermeer.

Jonathan Karpathios en zijn keukenteam komen met noviteiten zoals wondrous wraps, super salads en vanaf december opent Cape Karpa de deuren ook voor bezoekers en de buurt en kan je hier co work places krijgen, eten en ontmoeten. Bijvoorbeeld in de circulaire vergaderzaal Dit alles past natuurlijk goed bij de ambitie van deze omgeving zoals Park 20|20, het eerste circulaire kantorenpark van Europa.

Een kritische noot
We bouwen zo meteen alles vol in de buurt. Landbouwgrond verdwijnt voor “duurzame” gebouwen. Die dan hun voedsel weer van ver halen. Een gemiddelde maaltijd legt 30.000 kilometer af. Daar is niks duurzaam aan. Dat moet en kan anders. Voedsel is misschien wel het meest wezenlijk voor ons leven. Goed eten geeft energie, samen eten is gezellig en verbindt, helemaal als het van producenten uit de buurt komt.

De grond waar ons voedsel wordt verbouwd is cruciaal. De ecologie, de energie en gezondheid van de mensen zijn verbonden. En wat gebeurt er? We gaan ermee om alsof het allemaal bouwgrond is. Wat wij samen met bedrijven willen opzetten is een voedselsysteem dat er in de oorsprong voor zorgt dat de grond weer gezond en rijk wordt, daardoor vitaler voedsel produceert en dat voedsel weer verbinden aan lokale bedrijven.

De Farm Kitchen
De farmkitchen is een heel simpel idee dat dit bewerkstelligt. De eerste gaan we hier in de Haarlemmermeer neerzetten waarschijnlijk op Olmenhorst. Een keuken tussen ‘kringlooplandbouw’ boeren die op goede grond veel verschillende gewassen groeien. Groenten vol smaak. De boer oogst, de keuken maakt er de lekkerste voeding van, deze maaltijden bezorgen we naar locaties in de omgeving. Echte voeding, hyperlokaal, supervers, lekker en vol goede voedingswaarden. Als je dat proeft en ervaart wil je niet meer anders. Gisteren van het land nu op je bordje.

Wij maken die keuken volledig circulair met nieuwe oplossingen voor de afvalstromen. Bijvoorbeeld met de biodigester die energie opwekt voor de keuken en compost levert voort het land, waardoor er een hele logische circulaire stroom ontstaat. Ook hier liggen uitdagingen, hoe kunnen wij voor dit circulaire concept bij de gemeente ruimte krijgen om dit neer te zetten?

Tegelijkertijd heb ik ontzettend veel mensen ontmoet bij de gemeente die willen helpen versnellen. Hoe mooi is het als we samen Haarlemmermeer uit laten groeien tot voorbeeldgebied in alle aspecten van circulariteit. Dan krijg je een gebied in ‘verbinding ‘waar het steeds aantrekkelijker wordt om te wonen, te werken, te eten en te leven. Het is ongelofelijk uniek wat de natuur ons biedt. Als je investeert in biodiversiteit, en de natuurlijke kwaliteit van onze bodem, dan levert dat goed voedsel op, voeding dat mensen vitaliseert.

Ik gun de gemeente ook iemand die deelgebieden weet te integreren. Een helicopterview op de zorg en gezondheid (waar de kosten uit de klauwen lopen), onze leef- en werk omgeving, voedselproductie en lokale economie. Het is relatief snel te herstellen. Dat is het mooie van regeneratie. Genoeg voorbeelden in de wereld die herstel op alle deelgebieden aangeven.

Ik geloof in de kracht van elke regio. Hoe je dichtbij dingen op gang kan krijgen. Sterke lokale ecosystemen maken. Wij kunnen daar op ons gebied een katalysator voor zijn met de Farmkitchen

Xander Meijer is mede eigenaar van Cape Karpa en de Farmkitchen, het nieuwe foodconcept van Jonathan Karpathios

Mariska Joustra
1 juli, C-Creators Rijnlanderweg 917, Hoofddorp

Wat maakt werken op deze plek aan het polderlint bijzonder?
Ik denk dat veel mensen als ze aan een werkomgeving denken, denken aan grijze kantoorgebouwen of fabrieksachtige omgevingen. Ook ik heb in die omgevingen gewerkt. Functioneel, maar weinig inspirerend. Het mooie van C-Bèta is dat je in een heel andere omgeving zit. Er staat er een hazelnotenbos naast ons kantoor, over het aangrenzende grasveld huppelen konijnen en hazen. Er staat een bijenkast en je ziet de seizoenen veranderen. Dat maakt voor mij dat je je meer bewust bent van jouw rol in het grotere geheel, je ervaart de natuur. Wij doen ons circulaire werk, niet alleen voor de opdrachtgevers en -nemers in de gebouwde omgeving, maar ook, als ik voor mijzelf spreek, voor het behoud van onze aarde. Bij C-Bèta zie je duidelijk waar je het voor doet.

Voorheen stond onze locatie, een gerenoveerde boerderij, in het polderlandschap. Nu worden een groot aantal hectares onderdeel van de werklocatie Schiphol Trade Park. In de toekomst leeft meer dan 70% van de mensen in de stad, ook in Amsterdam en Haarlemmermeer, dat betekent dat veel voorzieningen in de periferie van de stad een plek moeten krijgen. Schiphol Trade Park legt de lat hoog, het wil de eerste circulaire werklocatie worden. Een ecosysteem dat bestaat uit verschillende bouwstenen; met werkgebouwen, duurzame energieopwekking, waterberging, goede mobiliteit en veel groen dat goed is voor mensen, planten en dieren.

Het zou goed zijn als organisaties die zich vestigen niet alleen onzichtbaar, maar ook zichtbaar maken voor bezoekers, bewoners en medewerkers. Dat er duurzame keuzes gemaakt zijn. En in deze keuzes de (circulaire) lat voor zichzelf zo hoog mogelijk leggen. Het is wetenschappelijk onderzocht dat natuur zien en ervaren goed is voor ons als mens. Het zou jammer zijn als dat vanwege efficiëntie, alleen sturen op budget en tijd of simpelweg een gebrek aan aandacht verdwijnt.

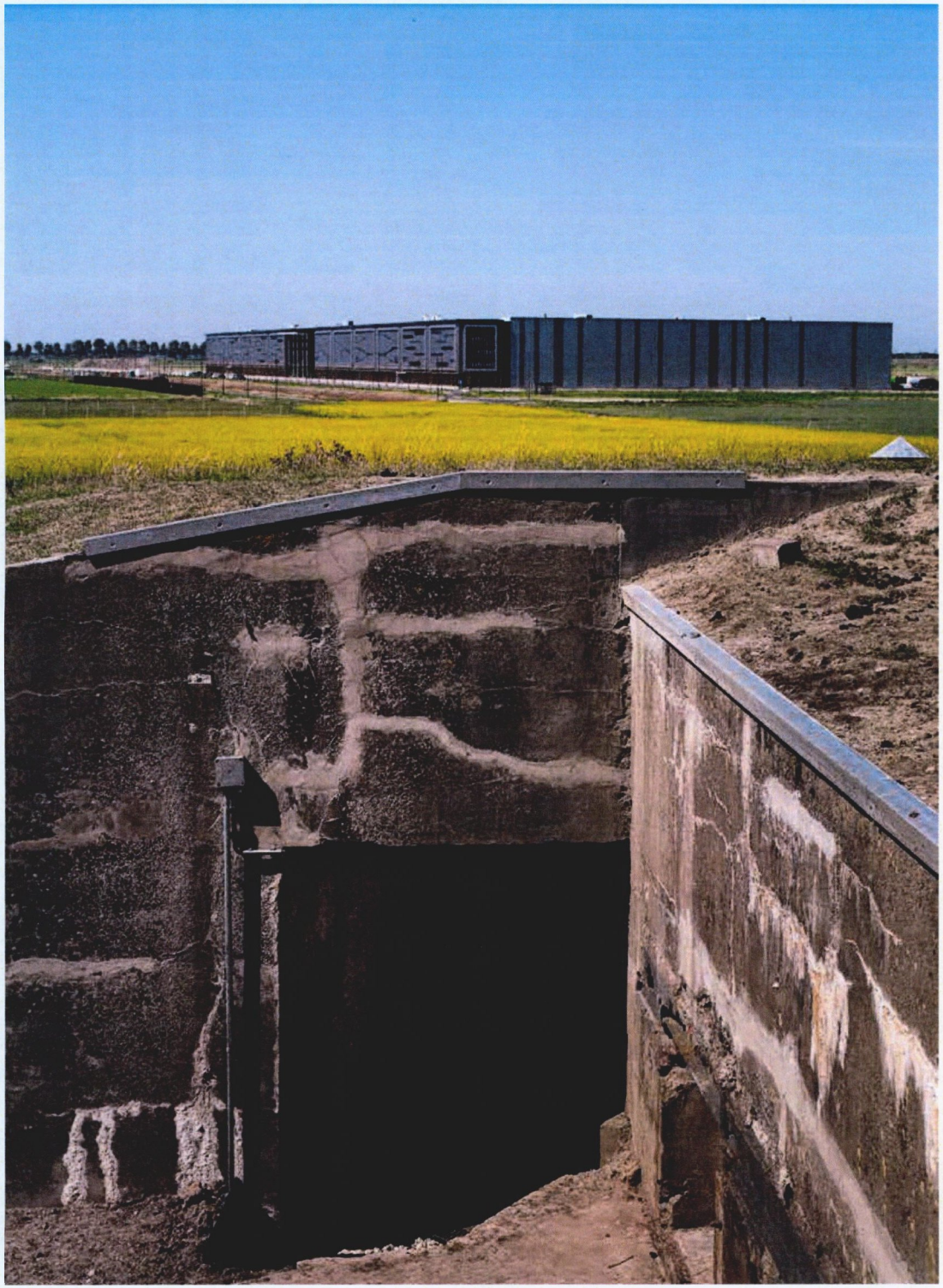
Gisteren organiseerden we samen met één van onze partners een lunchwebinar over de Omgevingswet. Alles begint met ambitie en visie; wat wil je bereiken, welke visuele uitstraling streef je na, welke eisen stel je. Het behoud van erfgoed kan zeker een aandachtspunt zijn, dat zien we bijvoorbeeld ook bij de ontwikkeling van het Pampus-eiland.

Mensen houden van esthetiek, van schoonheid, van mooie dingen. Je wordt geraakt door zaken die je moeilijk vast kan leggen. Je voelt het als er aandacht gegeven wordt aan een gebouw, publicatie of locatie. Het mooie van natuur toevoegen, is dat je van natuur kan genieten zonder er een oordeel over te hebben. Natuur is gewoon natuur en vraagt niets van ons. Dat biedt de plek van C-Bèta op de dagelijkse werkmomenten; lunchen aan de picknickbank buiten, met je collega van gedachten wisselen terwijl de zon schijnt, of een powerwalk door de polder doen. Ik was blij toen ik hoorde dat nieuwe vestigers ook steeds meer visueel laten zien dat zij circulair en groen bouwen. Het is de eeuwige zoektocht naar de balans tussen bewaren wat er al is, investeren in nieuwe ontwikkelingen en keuzes maken vanuit visie, kennis en kunde.

Hoe combineren we die visie met de polderstructuur, de linten, de ervaringsfactor?
De vraag is, waarom wil je dat poldergrid behouden? Wil je dat behouden omdat het een stuk historie is dat we niet kwijt willen? De polder is ooit ontstaan omdat we land wilden winnen en we water moesten afvoeren. Dat was toen een functionele invulling van een economisch streven naar landbouwgrond. Nu, zeggen we, dat de Randstad leefbaar moet zijn en dat geldt ook voor haar omgeving. Elke keer kan je integraal kijken naar het vraagstuk en bepalen wat de stip op de horizon is. Niet noodzakelijkerwijs opofferen, omdat dat logisch klinkt, maar voors en tegens afwegen.

Vinden wij het belangrijk dat we erfgoed of een stuk geschiedenis bewaren? En moet je dan alles bewaren, of zijn er andere oplossingen te bedenken? Kan het misschien in kleinere zones en daarbij een locatie creëren om het verhaal te vertellen. Misschien niet zo zeer het grid bewaren, maar wel de beleving van de polder, met weidse vergezichten. Dat je ziet dat er gewassen gekweekt worden. Daarmee voorzie je meteen in de discussie over voedselvoorziening. Gaat het een ten koste van het ander? Ik heb het antwoord niet. Het vraagstuk is multidisciplinair, dus ook het antwoord zou dat moeten zijn.

‘Alles begint met ambitie en visie; wat wil je bereiken, welke visuele uitstraling streef je na, welke eisen stel je. Het behoud van erfgoed kan zeker een aandachtspunt zijn.’

Beleving & persoonlijke noot

Mijn vakgebied is marketing en communicatie. Ik bevind me op het snijvlak tussen de organisatie en de inzet van communicatiemiddelen en het belang van een zichtbare bijdrage van deze middelen aan de organisatiedoelstellingen. Doen we de goede dingen en doen we ze goed? Wat is het effect en de impact op onze doelgroep, welke issues en trends signaleer je en bewaak je wat moreel, bij jouw missie en visie past? Communicatie gaat voor mij om een relevant en betekenisvol contact tussen onze organisatie en onze omgeving. Speerpunten daarin zijn voor mij het betrekken van alle stake- en shareholders, circulaire ervaringen en verhalen delen en het aanjagen van verandering. Ik ben geen gebiedsexpert, bouwer of architect. Mijn bevlogenheid combineer ik met kennis van communicatiemiddelen en 'common sense'. Natuurlijk wil ik daarbij zoveel mogelijk mensen binnen en buiten de circulaire wereld enthousiasmeren na te denken over hun eigen keuzes en circulair te worden.

Mariska Joustra is board member C-Creators

'Het zou goed zijn als organisaties die zich vestigen niet alleen onzichtbaar, maar ook zichtbaar voor bezoekers, bewoners en medewerkers laten zien dat er duurzame keuzes gemaakt zijn.'

Evert van der Vlugt
25 juni, Rijnlanderweg
Hoofddorp

Wat maakt wonen op deze plek aan het polderlint bijzonder?
Mijn overgrootvader was Willem van der Vlugt, de stamboom is te volgen tot 1575. Vanaf het moment dat de Haarlemmermeer was drooggelegd kon de landbouw generaties lang doorgaan, vanaf drie zonen, mijn opa en zijn twee broers. Daarna mijn vader met 4 broers. Ze werkten met dorsmachines en paarden etcetera. Ze woonden aan wat toen de Sloterweg heette. Vanaf 1985 namen 4 neven het bedrijf over. Sjors is de vijfde generatie en zijn zoon de zesde. Momenteel wonen zij in Hoofddorp-Toolenburg

Het is mooi dat er vele generaties van dezelfde familie aan deze weg wonen. Begin jaren 60, ik was 10 jaar, moest het bedrijf verplaatst worden vanwege de aanleg van de Zwanenburgbaan en de uitbreiding van Schiphol; 3 km verder richting Hoofddorp kon het bedrijf opnieuw opgebouwd worden. De landbouw is sindsdien gemoderniseerd.

Het is hier prachtig wonen. Dat komt door de ruimtelijke omgeving. Het is net een oase. Als je onder het spoorviaduct doorkomt, kom je in een rustig gebied, weg van de bedrijvigheid en drukte. We waren wat huiverig, maar er komen gelukkig geen kantoren en hoge gebouwen.

De laatste 30 jaar is er een sterke ontwikkeling geweest rondom de uitbreiding van Schiphol met de aanleg van kantorenparken etcetera. Veel landbouwgrond is daarvoor opgeofferd. Bijvoorbeeld tot waar het politiebureau nu is, stonden bieten, dat herken je niet meer terug. Zo ook de Aalsmeerderweg, Rozenburg, waar de kerk stond, waar wij en generaties voor ons, in getrouwd zijn. Ook daar komt uitbreiding van de luchthaven. Alles staat op de foto’s van vroeger. Alle oude buurten, gebouwen, het is niet meer herkenbaar. Het is jammer dat de eerste drie generaties niet echt de vruchten hebben kunnen plukken van de economische vooruitgang.

Polderlinten
Belangrijk voor het landschap is het terugvinden van historische waarden. Het verhaal terugvinden in het landschap. Die polderlinten worden op heel veel plekken gemarkeerd door de bomen. Dat geeft de ruimtelijke kwaliteit. Dat is goed voor nu en bedenk wat we moeten behouden voor later.

De bomen die hier voor aan de weg stonden, zijn 1,5 jaar geleden weggehaald. Populieren geven wortels, die groeien net zo ver als de boom hoog is. In deze weg ligt nog een oude gietijzeren waterleiding. Je krijgt een storm, de boom tilt de straat inclusief de waterleiding op. Het gaf een lekkage, het water dat tot 100 meter verder in het veld stond. Het moet groen blijven, maar het moet op tijd bedacht worden en geplaatst. Eigenlijk is de soort boom wel bepalend. De bomen vormen de groene linten.

Boerderij Den Burg, die mooi behouden is, geeft nog een historische lijn aan. En ander goed voorbeeld is het groene carré naast de Hoofdvaart. Daar is nu groengebied, voorheen pachtten wij daar 20 hectare landbouwgrond. We werden wel gecompenseerd door de gemeente met een nieuw te pachten stuk land.

Aalsmeerderweg
Wij hadden daar land aan het noordelijk deel, iets van 50 - 60 jaar geleden. Wat ik me weet te herinneren, is dat je ook spoorlijntjes had. Die spoorlijnen zijn heel erg belangrijk geweest voor de Haarlemmermeer. Ga vooral heel snel nog eens kijken naar het oude spoorhuis op de Beach Avenue. Daar zie je het oude spoorhuis met ‘Aalsmeerderweg’ er groot op.

De Aalsmeerderweg is zo’n brok historie. Mijn vader liep op zijn klompjes zo naar school. Dat er een paal voor het huis kwam en dat

Beleving & persoonlijke wens
Waar ik niet tegen kan is dat veel mooie panden zijn afgebroken. Moderne gebouwen kunnen best mooi zijn, maar je moet het in combinatie doen. Restaurant Den Burg. Daar heb ik 10 jaar geleden nog een oude transportband in de schuur gezet. Dat ze daarnaast dan iets in dezelfde stijl bouwen, dat is fantastisch.

De zonnepanelen waar we op uitkijken zijn niet te hoog. Daardoor heb je nog een ruimtelijk effect. Onder die zonnepanelen moet het gras worden gemaaid; dat kan machinaal of in combinatie met de schapen. Nu kan de natuur zich blijven ontwikkelen, ook onder de panelen.

Evert van der Vlugt is vierde generatie voormalig agrariër in Haarlemmermeer

er elektriciteit kwam. Er was nog geen waterleiding, water drinken deed je uit putten bij huizen. Dat is 80 jaar geleden ongeveer, mijn vader heeft die ontwikkelingen allemaal meegemaakt. Wat er in mijn vaders jeugd is ontwikkeld, dat is onvergelijkbaar met de veranderingen van de laatste tien jaar. Als hij hier terug zou komen zou hij echt de weg kwijt zijn.

Op de plek waar nu een datacenter staat, woonden bekende boerenfamilies. In Rijsenhout worden nieuwe kassencomplexen gebouwd met veel groen en recreatie er omheen. Ook bedrijven en ondernemers leggen groen aan, zoals van der Valk, die legt nieuwe wegen en parken en bomen. Dan hou je het groene effect erin. Ook daar is altijd landbouwwerk gedaan.

Het is prachtig dat daar het groen teruggebracht wordt en het lint zichtbaar houdt. De herbouw van de schuur van Mees Nieuwenhuis, door architect Gijs de Waal, dat zijn goede voorbeelden. Allemaal oude schuren hebben we bekeken, als kans voor herbouw met een nieuw functie. De schuur van Adolfshoeve komt terug als Gerritshoeve, tegenover het station, tussen de kastanjebomen.

De oude stijl vasthouden is belangrijk. Een mooie mix maken van oude dingen en de Haarlemmermeer laten herleven. Het kan ook klein. Zonder verleden geen heden. Het is zeker zo dat je het verleden in zo'n snel veranderende polder zijn ruimte moet geven. Maar de oorsprong vormt het verhaal. Dat is voor de jeugd en de toekomst heel belangrijk.

Ik heb Schiphol altijd als een soort langzame tsunami gezien, als een vijand die ons opvrat. Aan de andere kant heeft de luchthaven ons ook goede dingen gebracht en zijn we goed behandeld. Maar het gevoel van 'tsunami' blijft als je die grote graafmachines ziet, die alles in een jaar tijd omwoelen en een kantoorpand of grote loods neerzetten.

'Die polderlinten zouden eigenlijk net zo'n soort functie moeten krijgen als de Geniedijk. Een groen lint met bezinningsplekken, vooruit naar de oorsprong, met behoud van de herkenbaarheid.'

Sjors van der Vlugt
25 juni, Rijnlanderweg
Hoofddorp

Wat maakt wonen op deze plek aan het polderlint bijzonder?
Ik ben de generatie die het bedrijf niet in gaat; als klein kind werd ik al gestimuleerd eigen keuzes te maken en vooral niet zomaar het bedrijf in te gaan. Die stimulans was er óók niet omdat mijn vader van de generatie is die veel van het bedrijf heeft moeten afstoten voor de ontwikkelingen in de buurt. Het is een familiebedrijf, mijn opa met vier broers, mijn vader met drie neven.

Het buurtschap, de verbinding met de omgeving hier op deze plek dat maakt het bijzonder. Het wonen in zo'n buurtschap is eigenlijk een van de kwaliteitsfactoren. Hoe gaat dat in de toekomst? Laatst was ik bij Paul Bos voor een training en daar kwamen vragen over het idee van je 'roots' naar voren. Conclusie: niet terug naar het verleden, maar 'vooruit naar de oorsprong' en door naar de toekomst.

Het zou voor mij en mijn gezin leuk zijn om ooit weer eens hier ergens op dit stukje te gaan wonen. Mijn broertje is me al voor gegaan, die woont sinds kort twee huizen verderop en is daarmee vooruit naar de oorsprong gegaan. Eigenlijk zou dat kunnen gelden voor heel Haarlemmermeer, vooruit naar de oorsprong. Vergeet die oorsprong nou niet. Zoals in PARK21, die gelaagdheid erin, met in die lagen ruimte voor de oorspronkelijke bewoners, dat zij functies vanuit een eigen keus kunnen invullen. Dat is wel waar toekomst ligt. Een vorm van participatie, zoals dit proces op zich is heel goed, dan haal je de oorsprong op en kunnen we daarmee vooruit naar wat de toekomst vereist en vraagt. Maar vooral een stukje common sense of gezond (boeren) verstand lijkt me ook belangrijk.

Daar is best wel gebrek aan geweest, dat kan je hier en daar best wel zien. Bijvoorbeeld verkeerssituaties waar meerdere malen een andere 'oplossing' op losgelaten is, terwijl géén maatregelen toepassen misschien wel het beste werkt.

De oorsprong blijven waarderen en wel vooruit blijven denken. Een van de grootste luchthavens van Europa kun je hier gewoon zien, direct naast een stukje polder met oorspronkelijke functie. Ik ben nog wel wat nostalgisch, maar ben niet meer persé economisch gebonden. Wel werk ik heel bewust in de lokale cultuursector. Ik ben dus de generatie die niet het bedrijf in gaat, maar ik wil wel graag die waarden houden. De internationale luchthaven is enerzijds belangrijk, maar dit mooie gebied anderzijds.

Welke ruimtelijke componenten, zijn dan heel belangrijk, welke waarden ?
Die linten, voor mij is dat ruimte, het doorkijken. Vanaf hier kon ik de Geniedijk zien, dat gaat nu lastiger. De doorkijken en de bereikbaarheid is heel belangrijk, voor bewoners en de boeren, voor de wielrenners, **recreatieve fietsers etc. De fiets heeft** de toekomst voor wonen en werken. Een goede infrastructuur voor het **nieuwe fietsen, dat is echt heel** belangrijk. Vroeger gebeurde ook alles **met de fiets, toen met de auto en straks weer meer met de fiets**.

Mini polderlinten langs de **polderlinten met goede fietspaden**, met mooie vergroening en pauzeplekken. Zoals op dat hoekje van de Bennebroekerweg en de Rijnlanderweg, op de zuid westhoek is een huis gesloopt en daar staat nu een sculptuur. Ik snap niet dat er een huis gesloopt moest worden voor een parkje met een beeld, maar waarschijnlijk moet er ooit een rotonde komen. Het is overigens wel een plekje geworden waar je even die kruispunten van die oude polderlinten kunt beleven. Het is nu een rustpunt **geworden voor de fietsers. Zo kan ik** me wel voorstellen dat dit op meer plekken zou kunnen. Die palen van het Haarlemmermeermuseum triggeren mij wel. De combinatie van recreatie en historie. Het groene carré hier verderop is zo'n soort nieuw polderlint, een dwarslint, daar wordt heel veel gebruik van gemaakt.

Uitkijkend over het meer van zonnepanelen, zonder enig geluid van Schiphol of verkeer merkt Sjors op: 'toch denk ik, die enorme parkeerplaatsen bij Schiphol, waarom krijgen die geen dak van zonnepanelen in plaats van de weilanden er voor op te offeren?'

Beleving & persoonlijke wens
In Hoofddorp Centrum gaan we weinig polder meer terug herkennen. Het zou wel aantrekkelijker of interessanter kunnen. De molen en het fort zijn heel goede voorbeelden, een goede bestemming met veel groen om heen. Die polderlinten zouden eigenlijk net zo'n soort functie moeten krijgen als de Geniedijk. Een groen lint met bezinningsplekken, vooruit naar de oorsprong, met behoud van de herkenbaarheid. Ruimtelijkheid, doorkijkjes en bereikbaarheid, dat is belangrijk voor de toekomst.

Sjors van der Vlugt is hoofd afdeling sociaal domein bij Cultuurgebouw

Aalsmeerderweg

Martijn Vis
30 juni, Rozen & Radijs
Aalsmeerderweg 938
Burgerveen

Wat maakt wonen & werken op deze plek aan het polderlint bijzonder?
In wezen had de structuur van het poldergrid door een kind getekend kunnen worden. De Drecht, de oude polder, werd gemaakt op hoe de wegen al lagen. Dan krijg je een hele andere dynamiek.

Als je het mij vraagt, wat is de dynamiek? Het is heel statisch. Het statische, het bedrijfsmatige, dat maakt het bijzonder, maar niet naar mijn idee positief bijzonder. Ik hou juist van de natuur. Als ik een stukje **wil fietsen, ga ik de Haarlemmermeer** uit, dan ga ik naar de Drecht of naar Leiden. Uit de rechte structuur, uit de rechte belijning. Ik teel mijn rozen biologisch dynamisch. Water moet ook mijmeren, meanderen. Vissen leven altijd aan de IJ kant. Vissen houden ook van meanderen. De energie kan dan beter vloeien. Energetisch is dit niet de beste manier waarop het werkt. Door de rotondes gaat de energie in de polder beter **stromen. Ik fiets liever 20 km de kant** van het meanderende land op dan 10 km die kant van het poldergrid. Als **je de Ringvaart op fietst, heb je hele** verschillende dynamieken.

Wat is aan dit stukje polder zo bijzonder is; dit is het oudste tuinbouwgebied van de polder. Nu is er de herverkaveling. Als je hier tien jaar geleden was, was de polderstructuur nog zichtbaar in de kavels van 2 x 3 km. Daar zaten de kwekerijen op. Het statische, de ruimtelijke kwaliteit, daar kun je componenten op benoemen. Het is heel makkelijk verpachtbaar, indeelbaar, verkoopbaar. Strepen trekken. Voor mijn kwekerij was het beter geweest als ik ronde vormen had. Verwarmingsbuizen zijn recht maar voor de dynamiek zouden er wat minder rechtlijnige elementen moeten zijn.

Je ziet al dat de nieuwe wegen die gelegd worden, naast de bestaande Rijnlanderweg, daar zitten al bochten en rotondes in. Je ziet gelukkig veranderingen. Eigenlijk zou het water ook moeten mijmeren. Hiernaast ligt glastuinbouw gebied. Grote maten, een man, in een keer verkocht. Daar zit het speelse niet meer in. Van 20 meter is het naar 40 meter rand gegaan.

De groenstrook ernaast is bijzonder. Ik heb aan de gemeente gevraagd of ik de zorg mag hebben over de groenstrook. Daar wil ik graag wat koeien laten grazen. Speeltuinen zijn verschrikkelijk afgezaagd, drie keer van de glijbaan en dat is het. Op die groenstrook, plaats iets wat hoort bij dit gebied; een oude vrachtwagen of een stuk vliegtuig. Kinderen zijn dagen zoet als ze zelf kunnen fantaseren.

Aan het grid van de polderlinten kun je kwaliteit verbeteren door er kleine stukjes speeltuin aan toe te voegen. Stukjes teruggeven aan de natuur. Zoals het Amsterdamse Bos, drie eilanden, sloten erheen, dat heeft veel gekost. Zoiets is het mooist. Geef iets terug aan kinderen, niet van dat geciviliseerde maar biedt het vrije denken aan. Vrije denkers hebben we nodig, je moet het zelf ontdekken.

De bereikbaarheid kun je combineren met de polderlinten. Je kunt het heel goed integreren. Bij PARK21, een prachtige speelplek, die wordt heel goed bezocht, maar die ligt niet in een woonwijk. Hier ligt ook een afgeschreven speeltuintje, dat is vervangen door iets slaapverwekkends.

Wat betreft bereikbaarheid en zichtbaarheid; Ik ben een oud bedrijfje achter de woning. Doordat Looyen kwam, de tomatenkweker, ben ik in het nauw gedreven. Dit is wateroverloop gebied, er is moeras, ook goed om daar weer beesten in te zetten die het een beetje bijhouden. Ik heb het geopperd aan de gemeente en hoop dat ze daar goed op reageren.

Groene omzoming van de linten als tunnel of als wand als entree van het dorp, is dat functioneel?
Het was echt een polder, was het saai als alles geoogst was, je was blij als alles weer groeide. Het is duidelijk dat je de seizoenen ziet, dat is interessant. Ik weet niet of mensen een begin of eind aan dit gebied ervaren, of er een entree aan zit. Voor mijn gevoel voel je geen begin en eind. Het kan ook zijn dat ik te blind ben hiervoor omdat ik hier woon. Ik ervaar het niet zo. Het is wel een gebied...misschien ben ik wel de entree van het gebied, dat weet ik eigenlijk niet.

'De sociale component hoort er echt ook echt bij, dat is echt de toekomst. Dat grootschalige is echt geweest.'

De beleving van stromen en kwaliteit vanuit bedrijfsvoering?
Ik ben helemaal omgegaan, terug naar het biologische, meer gemengde bedrijven. Ik zie niet zoveel in de bedrijven zoals hier tegenover. Het is heel eenzijdig. Als bedrijf ben je een orgaan binnen je gemeente en je land, dus ik moet zorgen voor het evenwicht. De producent aan de overkant haalt mensen uit het buitenland, daar is onrust. Ze werken heel hard, ze moeten vertier hebben, ze gaan drinken en eten niet het meest gezonde eten. Als je eenzijdig teelt, heb je ook eenzijdige bemesting,

je mineralen komen scheef te liggen. Hij gebruikt elektriciteit, waar zeven windmolens voor nodig zijn. Daardoor heb je veel minder natuur. Uiteindelijk gaat het bedrijf tegen de lamp lopen omdat de footprint zo groot is, kunstmest, werk, alles is uit balans. Het kan beter zijn als je het echt dynamisch houdt. Een stuk voor rozen, een stuk groente, dat ik straks de mest van de koeien weer kan gebruiken. Circulariteit. De keten weer herstellen.

De aarde is van oorsprong heel goed. Zandgrond is heel schraal, dan krijg je juist veel meer smaak. Dat geldt niet voor aardappels. Met kleigrond moet je zorgen dat je de kwaliteit behoudt. Waar al 50 jaar landbouw bedreven wordt en veel kunstmest gebruikt, komen heel veel plassen, de hele bodem wordt verwaarloosd en niet gevoed. Die bodem is heel arm geworden. We gaan er niet heel goed mee om. De tijd gaat leren dat er wel een eind komt aan die schrale landbouw activiteiten. Ik heb een klein bedrijf, ik ben vrij, de bank is niet de baas. Het onderneemt verschrikkelijk lekker als de bank niet in je nek hijgt. Ik heb heel veel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Die gaan thuis helemaal fout, die hebben niets te doen. Die komen hier graag werken, gewoon gratis, omdat ze thuis helemaal gek worden. Ze doen alles. De sociale component hoort er echt ook echt bij, dat is echt de toekomst. Dat grootschalige is echt geweest.

Wat betreft corona; ik denk echt dat ze er helemaal naast zitten. Met mijn rozen heb ik de ervaring dat er vaste plekken zijn die beginnen met ziektes. Toen zat ik nog op substraat en ging ik ze verplaatsen. Maar elke keer kwam op de zelfde plek de ziekte. Toen was het eigenlijk plaatselijk, bleek het. Corona is heel plaatselijk. Ik denk dat ik weet welke energie de corona veroorzaakt, weet het bijna zeker. Ik probeer verzorgingstehuizen op te bellen, of ik een plattegrond mag, dan kan ik vertellen waar de ziekte is uitgebroken. Een verpleegster vertelde "aan mijn kant was er geen corona aan de andere kant van de straat allemaal wel". Ik voel exact de lijn waar de corona zit. Ik ben daar nu mee bezig. Stel je voor een bos met een bosbrand; zijn ze aan het zoeken naar het peukje, dat hou je niet tegen, kan alles zijn. Als het bos nat was geweest was het peukje nooit ontvlamd. De energie is de droogte, dat peukje is de corona. Als je zo kijkt, ga je steeds meer zulke verbanden leggen. Ik heb allerlei lijnen door de lucht aangelegd, ik voel ze, een lijn lag parallel, dat is misschien waarom dat kweekbed niet groeit, maar die parallelle lijn pakte het meteen op. Mijn dochtertje, kwam al bij ons in bed liggen. Dat bed ligt precies op die lijn. Buxusmot precies op die lijn; de buxus groeit nu weer en mijn dochter slaapt door. Die coronalijn valt mee in Haarlemmermeer terwijl we hier het drukste verkeer hebben en Schiphol. Waar de straling het hoogst is, gaan de waardes ook omhoog. Er is veel vervuiling door de stallen etc., hyperconcentratie, daar is de 5G ook uitgerold met experimenteren.

Geef maar weer stukjes aan de natuur terug, aan de boeren, maak het klein korreliger, breng de kleinschaligheid terug. Het is heel mooi als je in Oostenrijk bent, boeren kunnen nooit bestaansrecht hebben, ze krijgen subsidie om de landerijen te beheren, een verdienmodel om landschap te beheren.

Dat PARK21 als groen lint is wel een heel goed idee. Hoe kun je dat volhouden? Dat is wel heel dapper dat ze het park doorzetten. Van een hele goede visie getuigt Hoofddorp als winkelstad. De infrastructuur loopt eigenlijk heel goed in de polder. Twintig jaar geleden was je echt een half uur bezig om naar het centrum te komen, en nu stroomt het verkeer. Meer beweging vanuit gebogen lijnen om een keer, niet altijd in de linten te **fietsen met waanzinnige wind tegen**. De polder begint al dynamischer te **worden. Dat fietspad bij de Geniedijk**, dat is super.

Beleving & persoonlijke noot

Mijn opa is hier begonnen met buitenbloemen telen, mijn vader heeft er een rozenkwekerij van gemaakt, ik heb dit er weer van gemaakt en dat voorziet toch in een behoefte. Rozen en radijs, met een tropische tuin, een rozenkwekerij, een intieme zaal voor verhuur, plantenverkoop met een restaurant. Bewoners hebben hart voor de zaak, ook in coronatijd is er de gunfactor. En ik organiseer weer iets dat bijdraagt aan het dorp. We maken zelf het eten, dat is belangrijker dat het biologisch is. Dat was in Amsterdam nou weer hipper geweest.

De stroming, kleinschaliger, **fijnkorreliger en stukken land aan** kinderen geven, het mag iets minder recht. Als dat juist het karakter van de polder is, dan moet je het houden, maar dat is niet waar ik voor val.

Martijn Vis is ondernemer en eigenaar van Rozen & Radijs, een familiebedrijf te Burgerveen

'Open stukken in het landschap moeten blijven, niet alleen voor recreatie maar ook voor het landschap zelf.'

Kees van der Veer
25 juni, Hoofdweg Westzijde, kruising Maria Tesselschadelaan, Hoofddorp

Wat maakt de polder met de linten zo bijzonder?
In 1974 ben ik in Graan voor Visch komen wonen aan de buitenkant, in **een flatgebouwtje met tuin en veel** zon, korenvelden en boerderijen. Het was landelijk wonen. Afkomstig uit de kop van Noord-Holland was ik gewend aan een landelijke omgeving. Mijn vrouw komt uit Amsterdam en was dit niet gewend. Later is de wijk Graan voor Visch gaan uitbreiden en zijn we verhuisd naar een woning in de wijk Bornholm. Dat was in 1981 en in 2016 hebben we de overstap gemaakt **naar een flat aan het Burgemeester** van Stamplein. Een goede stap, naar het centrum met veel voorzieningen en drukte. Haarlemmermeer is mijn **fotografisch werkterrein geworden,** belangeloos, voor de gemeente Haarlemmermeer, Podium voor Architectuur, Historisch Museum De Cruquius, Spaarne G asthuis en Hospice Bardo.

Ik wandel veel door Haarlemmermeer, er zijn veel locaties die ik heel prettig vind. De mooiste liggen ten zuiden van Nieuw Vennep, richting Abbenes en Kaagdorp, omdat dit nog de originele Haarlemmermeer is. Voor de rest is er wel heel veel veranderd. Niet direct in mijn nadeel, naast **landschapsfotografie hou ik ook van architectuurfotografie. Gebouwen zijn** mooi om te fotograferen.

De drie Calatravabruggen heb ik nooit zo goed begrepen. Als het bij één was gebleven aan de Bennebroekerweg Nieuw Vennep en de Verbinding zou hebben geheten, was dat nog wel een goede optie geweest. De verbinding Hoofddorp en Nieuw-Vennep, want deze twee plaatsen zijn niet altijd "vrienden". Deze drie bruggen zijn een beetje te groot en overbodig over zo'n sloot. Geeft dit een meerwaarde aan Haarlemmermeer?

Op bovenstaande vermelding van locatie aan de Hoofdweg zouden eerst allemaal kantoren komen op het terrein van De President. Nu gaat men er een woonwijk van maken; Lincolnpark. Dat hotel tegenover De Meerkerk aan de Bennebroekerweg midden in het landschap is een rare keuze. Horizonvervuiling. Het zou goed zijn als er iets herkenbaar blijft. Er moeten open stukken blijven in het landschap, niet alleen voor recreatie maar ook voor het landschap zelf. De boerderijen tonen de tijd die is geweest.

Ontwikkelingen hou je niet tegen, dat is prima. Op een gegeven moment is het ook volgebouwd. Haarlemmermeer is het buitenverblijf van Amsterdam. Het agrarisch bedrijf stelt hier niet zo veel meer voor, er is al heel veel land opgegeven aan woonwijken en kantorenparken en aan Schiphol. Langzamerhand verstedelijkt het gebied en wie ben ik om te zeggen dat dat niet mag?

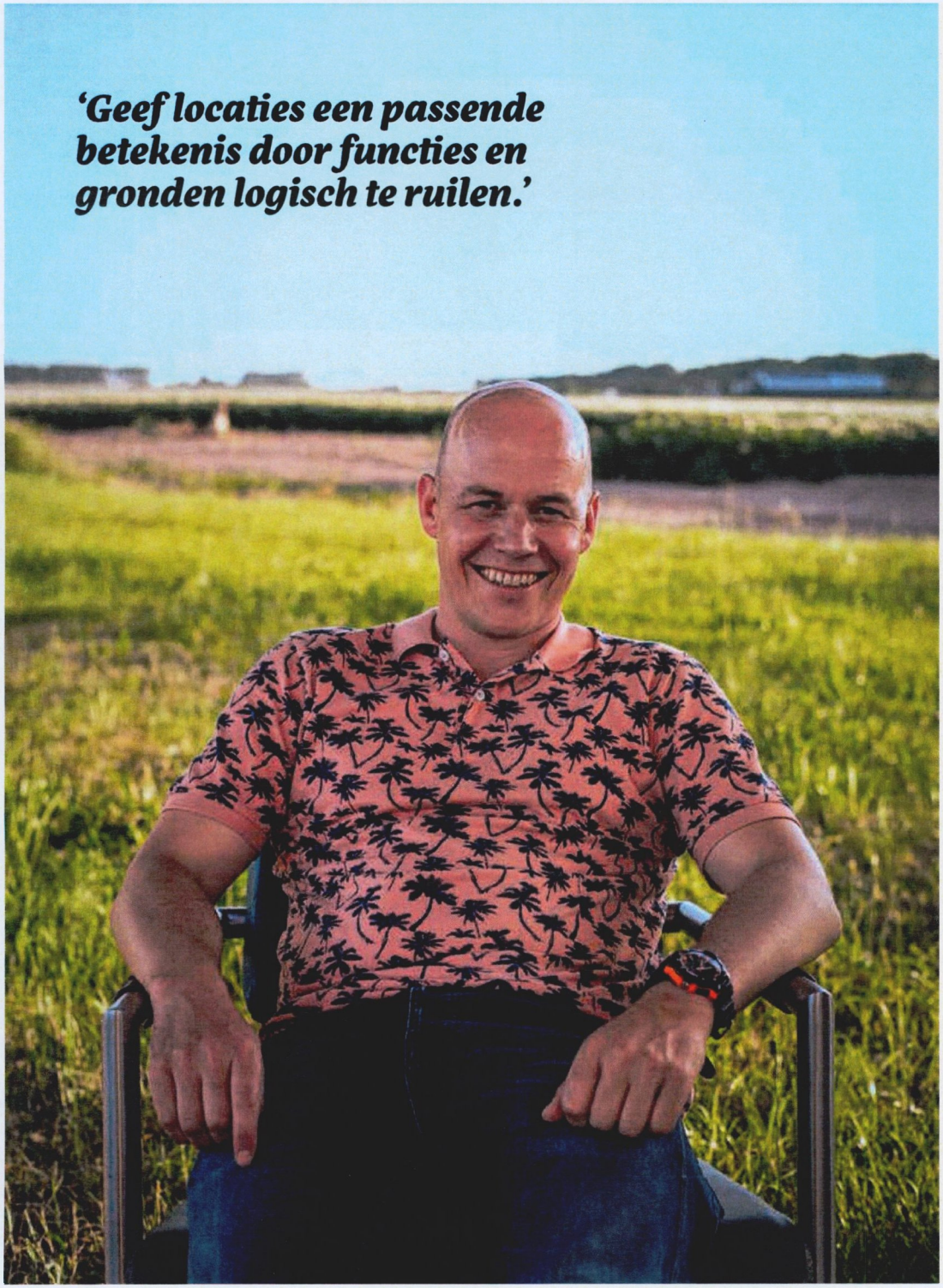
Alles moet groot zijn. In Tudorpark staan kasten van huizen. Kinderen willen een eigen kamer, dat is de tijdgeest. De mensen worden allemaal ouder, en later als de kinderen de deur uit zijn, wordt het huis te groot en wil men kleiner wonen. Daar moeten ook weer woningen voor **worden gebouwd. Nu is een flat in** het centrum in trek. Dus het centrum wordt volgebouwd zoals Hydepark in Beukenhorst met veel woonlagen. Op deze locatie waar eerst leegstaande kantoorpanden stonden is dit wel een mooi alternatief. We moeten niet alle buitenwijken voorzien van dit bouwtype woonwijken, een enkele is genoeg. Het is wel mooi als er ook laagbouw blijft, een mensenstal van 14 of 16 lagen is niet persé een aanwinst. Is het nodig leegstaande gebouwen te slopen? Opknappen was goed geweest in Hoofddorp. Er zijn prachtige panden afgebroken, dat is jammer want het centrum heeft nu geen karakter meer. Ik hoef niet terug naar het verleden, maar oude gebouwen hadden meer sfeer aan het dorp gegeven. Herkenbaarheid.

Wat zijn de kansen?
Op een gegeven moment moet je een bouwstop creëren om bepaalde locaties veilig te stellen en te zeggen 'het is genoeg'. Je moet dat lef hebben. De gemeente kan bepalen, dat als je een tuin hebt, een groot gedeelte van de tuin groen moet zijn. Je helpt de natuur ermee. Misschien is het verstandig bebouwing te concentreren en gemeenschappelijke tuinen met veel groen aan te leggen, zoals de brinken. En het lint bij Nieuw Vennep moet open blijven. Dat is echt typisch Haarlemmermeer; het is goed om dat te bewaren. De polderwegen zijn druk en niet berekend op het vele verkeer. Lange rechte polderwegen zijn uitdagend om hard te rijden. Ga niet teveel met grote toegangswegen werken. Laat het maar zoals het is.

Beleving & persoonlijk
Als ik zou mogen dromen zou ik willen dat het was zoals een aantal jaren terug. Alles had een meer open karakter. Stedelijkheid met de voorzieningen maar met behoud van het open landschap heeft mijn **voorkeur. Al die locaties die er fijn** uitzien worden volgebouwd: zoals bij Turfspoor en een nieuwe wijk bij Lisserbroek en tussen Nieuw-Vennep en Beinsdorp. Het is wel zo dat iedereen moet kunnen wonen maar het wordt wel erg vol in de polder.

Kees van der Veer is polderfotograaf en een continue factor van ***fotografische archivering van*** *Haarlemmermeer*

‘Geef locaties een passende betekenis door functies en gronden logisch te ruilen.’

Yourick Fokker
24 juni, Driehoek tracé Hogesnelheidslijn op de kruising Kaagweg, Rijnlanderweg, Lisserweg te Abbenes

Wat maakt de polder met de linten zo bijzonder?

In de Haarlemmermeer gonst het van de activiteiten om dit historische gebied beter te benutten, voor bewoners, bedrijven en passanten. Hier vind je nu nog bijzondere combinaties, zoals zicht op de aardappelvelden van de Rijnlanderweg én op de A4, de drukste snelweg van Nederland. Hier vind je de oorspronkelijke gemalen Lijnden, De Leeghwater, Cruquius én een stille hondenuitlaatplaats onder het treinspoor. Hier loopt de infrastructuur van oud en nieuw nog door elkaar heen. Toch zullen in deze regio circa 30 tot 40.000 woningen gebouwd moeten worden, op plekken waar bedrijven al honderd(en) jaren zitten.

Beter benutten van bestaande ruimte

De beste kansen voor alle bedrijvigheid, dus ook wonen en de agrarische sector, is om de oorspronkelijke functies te verschuiven. Zorgvuldig. Zodanig dat de nieuwe gebieden extra betekenis en samenhang krijgen. Waardoor wonen en recreëren logisch bij elkaar komen en de bereikbaarheid van sportvelden en treinstations drastisch wordt verbeterd. Neem nu deze plek aan zo’n kruising van polderlinten. Die is interessant als logistiek ontkoppelpunt (LOP). Door de bestaande driehoek naast de Hogesnelheidslijn anders en efficiënter in te richten, kan de totale ruimte hier beter benut worden. Niet alleen is het mooi om als bedrijf op te schuiven naar een logistiek veel slimmere plek, namelijk bij de op- en afritten van de snelwegen, maar de concentratie van nieuwe vervoers- en overslagconcepten maakt veel meer mogelijk. Denk aan het toevoegen van een oplaadpunt voor waterstof. Maak plaats om hier - langer of korter - trailers van vrachtautocombinaties te stallen op weg naar de bloemenveiling. Zorg ook dat zaken slimmer en sneller geregeld worden, zoals afspraken om binnen vier minuten af te koppelen, biedt snelle tankfaciliteiten en goede beveiliging. Creëer een plek waar chauffeurs elkaar kunnen ontmoeten, om te rusten, te ontspannen of te sporten in het gebied, zonder zorgen dat hun cabine wordt leeggehaald. Het werven en faciliteren van chauffeurs krijgt dan ook een centrale plek. En er is weinig fantasie voor nodig dat het nog veel meer business to business aantrekt op het gebied van logistiek, berging, politie, ANWB. Tot zoutopslag aan toe.

Handelen met visie

Er ligt hier 9 hectare met 90.000 passanten per dag. Krijgt een bedrijf te horen dat er een woonwijk komt naast zijn terrein, dan verdient zo’n ondernemer een oplossing. Je kunt hem helpen om weg te gaan. Denk aan een Kansenkaart: wat is rood, wat groen, wat oranje? Door functies te verschuiven en locaties anders te groeperen kun je het totale gebied verbeteren. Niet alleen speel je posities vrij voor de bouw van extra woningen, je hebt de mogelijkheid om de polder transparanter te maken. En zo wint kwaliteit, altijd.

Beleving & persoonlijke wens

Haarlemmermeer staat bekend om de innovatiekracht. Vanaf hier kun je de wereld veroveren. Het komt hier allemaal vandaan. Dus als je met de luchthaven het toeristische overstappunt bent, kun je er voor truckers en internationale chauffeurs een business overstappunt zijn. Een werk- en pauzelandschap op een onverwachte plek. Een goed doordachte polder. Het liefst met een Haarlemmermeerse naam, zoals Knooppunt Abbenes.

Yourick Fokker is ondernemer, verbinder en regisseur vanuit Raak Ontwikkeling.

